

KONTROLLUTVALGET I EIDSKOG KOMMUNE

Kontrollutvalgets medlemmer	Sidsel Mobrenna - leder Arild Christiansen - nestleder Per Ole Rønning Elida Asp (meldt forfall og varamedlemmet kan ikke komme) Stine Morken Bakken
Ordfører	Ordfører Kamilla Thue.
Revisor	Hedmark Revisjon IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/ oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås-Olsen/Laila Irene Stenseth/Jo Erik Skjeggstad

Kopi av innkallingen sendes:	Rådmann Trond Stenhaus Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid
------------------------------	--

Kopi av sakslisten uten vedlegg sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Hele sakslisten med vedlegg legges på	www.gs-iks.no og på kommunens hjemmeside.

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Sted	Eidskog rådhus, formannskapssalen.
Tid	Torsdag 19.10.17 kl. 08.30
Sekretær	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken (Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 977 36 379, TorgunM.Bakken@gs-iks.no)
Invitert til sak	Ordfører Kamilla Thue til sak 56/17.
Innkalt til sak	Kommunalsjef Jon Egil Pettersen til sak 57/17 Innkjøpskonsulent Bob Charles Andersen til sak 58/17. Rådmann Trond Stenhaus til sakene 59/17-62/17

SAKSLISTE

Sak nr.	Sak	Ca tid for behandl.	Hvem deltar
55/17	Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.30	
56/17	Samtale med ordføreren.	09.15	
57/17	Informasjon om prosjektet Kultur for læring.	10.00	Pettersen
58/17	Informasjon om innkjøpsordningen i Eidskog.	11.00	Andersen
	lunsj	11.45	
59/17	Orientering om kvalitetsloven og avvikssystemet.	12.15	Rådmannen
60/17	Oppfølging av forvaltningsrevisjon barnevernet.	12.45	Rådmannen
61/17	Samtale med rådmannen.	13.00	Rådmann
62/17	Rapport undersøkelse eiendomsskatt.	13.45	Rådmann/ Revisjonen
63/17	Revisjonsstrategien for revisjonsåret 2017.	14.45	Revisjonen
64/17	Bestilt selskapskontroll i Eskoleia AS – eventuell endret problemstilling.	15.00	
65/17	Eventuelt.	15.15	
66/17	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.	15.30	

Sidsel Mobrenna (sign.)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 12.10.17
Torgun M. Bakken
Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

Sak nr.	Sak
55/2017	Referater, orienteringer og diskusjoner.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter**Referater/vedlegg**

1. Postjournal 2017 for kontrollutvalget i Eidskog med jnr. 108/17 – xx/17 (deles ut i møtet)
2. Engasjements brev fra Hedmark Revisjon IKS.
3. Brev fra Eidskog kommune til sekretariatet vedrørende anmodning om tilsending av dokumenter.
4. Oversikt over KS-saker.
5. Oversikt over tilsynssaker.
6. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2017.

Fagstoff (sendes kun på e-post)

- A. Regjeringen 6.9.17 – For få kommuner fører ventelister for sykehjemsplass.
- B. Helsetilsynet 7.9.17 – Oppsummering av det landsomfattande tilsynet med kommunane sitt arbeid med sosiale tjenester til personer mellom 17 og 23 år.
- C. KS 14.9.17 – Revidert veileder om yringsfrihet og varsling
- D. Kommunal Rapport 14.9.17 – Lanserer yrings- og varslingshjelp.
- E. Kommunal Rapport 14.9.17 – Tema. Revisjon.
- F. Kommunal Rapport 21.9.17 – Veileder med noen mangler.
- G. Kommunal Rapport – nettavis – 22.9.17 – Antall Nav-klager doblet siden 2015
- H. KS 22.9.17 – Stillingsstørrelsene øker i kommunal sektor.
- I. Kommunal Rapport 28.9.17 – Trygt å ytre seg kritisk.
- J. Kommunal Rapport 5.10.17 – Dobbel svikt ved dobbeltdiagnoser.
- K. Kommunal Rapport 5.10.17 – Oppfordrer til å legge ut leverandørdatabaser.

Saksopplysninger**Orienteringer/diskusjoner**

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet: Sidsel Mobrenna
 - Saker fra familie, oppvekst og undervisning: Stine Morken Bakken
 - Saker fra plan og samfunn: Arild Christiansen
 - Saker fra helse, omsorg og levekår: Per Ole Rønning
 - Saker fra trepartsutvalget: Elida Asp
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene? En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker ligger på www.gs-iks.no.
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer (jf. OA og plan for FR).

- Tilsynssaker. Sekretariatet tar fortløpende med tilsynsrapporter i møtene, hvert halvår får kontrollutvalget en oversikt over alle rapporter og oppfølginger. En oppdatert oversikt med lukkede saker kommer i det første møtet i 2018.
- Revisjonens budsjett, som lå til grunn for kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet i 2017, er vedtatt i representantskapet, i tråd med styrets forslag.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Glåmdal sekretariat IKS	
12 SEPT 2017	
J.nr.: E-113/17	Arkiv: 411.3.0
Saksbeh.:	

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Kontrollutvalget i
Eidskog kommune

Saksbeh.:
Terje Harstad

Direkte tlf.:
951 42 808

Deres ref.:

Vår ref.:
1100/2017

Dato:
12.09.2017

Engasjementsbrev – Eidskog kommune

1. Innledning

Hedmark Revisjon IKS er et interkommunalt selskap som leverer revisjonstjenester til sine eierkommuner. Revisjonen består av forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet. Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

Brevet er begrenset til å omfatte regnskapsrevisjonsoppdraget. Vår forståelse av forvaltningsrevisjonsoppdrag vil fremgå av prosjektplaner knyttet til bestilling av forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalget.

De økonomiske og rapporteringsmessige forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver reguleres i egen årlig oppdragsavtale.

2. Revisjonen – formål og innhold

Generelt

Kommuneloven har blant annet følgende bestemmelser om revisjonen i § 78:

1. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
2. Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår regnskapsrevisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Ledelsesenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunens rådmann som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også rådmannens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning i kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller m.v. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning. Ledelsen har ansvar for at all dokumentasjon revisor har behov for oversendes i rimelig tid og senest en uke før gjeldende frister.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunen og forvaltningen blir forsvarlig revidert.

Regnskapsrevisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave som revisor for kommunen å vurdere og avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om hvorvidt årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene stemmer med regulert budsjett.

Vi kontrollerer også om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Videre er det vår oppgave å vurdere om kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Årsregnskapet skal iht. forskrift være avlagt av rådmannen innen 15. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars.

Rådmannens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Revisjonen plikter å avgi revisjonsberetning innen 15. april.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger vil eventuelt kunne avtales særskilt.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid vil for en stor del være avhengig av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som er relevante for revisjonen av årsregnskapet og som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Andre uttalelser og kontrollhandlinger

Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere følgeskriv til lønns- og trekkoppgavene og de terminvise krav etter den kommunale ordningen for momskompensasjon. Vi utfører også kontroll av tilskudd som er gitt for å finansiere særskilte oppgaver (særattestasjoner), der det er krav om revisors attestasjon. Våre kontroller utføres i tråd med oppdragsgivers anvisninger og aktuell standard for attestasjonsoppdrag.

Oppdragsansvarlig revisor

Oppdragsansvarlig revisor på oppdraget er Tommy Pettersen, som på vegne av oss vil være ansvarlig for utførelsen av revisjonen. Utøvende revisorer vil være Terje Harstad.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har – med visse lovhjemlede unntak - taushetsplikt om alt de får kjennskap til under utførelsen av arbeidet. Dette følger av kommunelovens § 78, nr. 7. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det. I tillegg utarbeides oppstartsbrev i forbindelse med oppstart av den enkelte forvaltningsrevisjon. Dette sendes administrasjonen.

Regnskapsrevisjonens innhold avhenger av revisjonsstandards, intern kontroll og revisors skjønn. Kontrollutvalgets oppgave er å påse at kommunen har en tilstrekkelig revisjon. For å sikre kontrollutvalget informasjon om regnskapsrevisjonen vil det i tillegg til revisjonsberetningen gis halvårlige redegjørelser for status i arbeidet. I tillegg vil revisor orientere om revisjonsstrategien (i august/september), oppsummere resultatene etter endt interimrevisjon (i januar) og oppsummere resultatene etter årsoppgjøret (i april).

Misligheter

Revisor skal iht. forskriftens § 3, gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningen til rådmannen.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til rådmannen. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til revisjonsforskriften § 4, 2 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

1. Mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.
2. Feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen.
3. Misligheter.
4. Feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet.

5. Manglende redegjørelse for vesentlige avvik mellom beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap og regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå.
6. Begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift.
7. Begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 16.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

5. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Kopi:
Eidskog kommune v/rådmann

Dokumentsenter
Saksbehandler:
Anita Duelien Slåen
Direkte telefon: 62 83 36 18

Vår dato: 26.09.2017
Vår ref.: 17/2146

Deres dato: 26.09.2017
Deres ref.:

EIDSKOG
KOMMUNE

VEDLEGG 3
til sak 55/17

Glåmdal sekretariat IKS

Glåmdal sekretariat IKS	
28 SEPT 2017	
J.nr.: E-121/17	Arkiv: 411-22
Saksbeh.:	

Statlig tilsyn

Viser til brev av 23.06.2017 hvor dere ber om at vi fortløpende skal sende dere følgende:

- Tilsynsrapporter fra statlig tilsyn.
- Kommunens tilbakemelding på rapportene (kontrollutvalget kan eks. settes opp som kopimottaker)
- Tilsynsmyndighetens melding om lukking av saken/tilsynet/avvikene.

Vi har hverken tekniske muligheter eller personalressurser til å følge opp dette.

Vi avviser kravet om opprettelse av rutine for å sende ovennevnte til Kontrollutvalget ved Sekretariatet.

Med hilsen

Anita Duelien Slåen
Arkivleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:
Trond Stenhaug

Kommunestyremøter i Eidskog kommune 2017

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
14.2.17	001/17	GODKJENNING AV MØTEBOK AV 17.12.2016	Godkjennes som framlagt.
	002/17	REFERATSAKER	Referatsaker tas til orientering. Høring - forslag til strukturelt tiltak innenfor videregående opplæring i Hedmark
	003/17	Drift av brannvesen i Eidskog kommune	Eidskog kommune tilsetter brannsjef lokalt. 2. Eidskog kommunestyre kjenner til at det er startet opp en prosess med formål å se på muligheten for en ny regional organisering av brannvesenet. Eidskog kommune ønsker å delta i dette arbeidet.
	004/17	Høringsuttalelse handlingsprogram for fylkesveger	Eidskog Kommune imøteser tiltakene som er programfestet i perioden for Fylkesveg 21. Tiltakene bør gjennomføres iht «Analyse- og utviklingsplan fv.21 Akershus gr.- Skotterud». Ifbm reguleringsarbeid og mulig stor industrietablering på Grasmo i Eidskog vises det til punkt 4. i høringsuttalelsen fra Eidskog kommune. Det er avgjørende at brua etter inspeksjon klassifiseres for bruk inntil 60 tonn og 24 m og at evt. nødvendige tiltak som kreves blir prioritert høyt slik at dette ikke kan stoppe investeringer og industriutvikling. Kommunen ser positivt på en omklassifisering av gang og sykkelveger. Kommunen imøteser at det utarbeides en strategi for digital infrastruktur. Kommunen tar til orientering at bevilningene for drift og vedlikehold ligger langt under bevilningene som er gitt fylkeskommunen for perioden – forfallet fortsetter. Behovene langs fylkesvegene i Eidskog er store, og av flere arter. Dette vedrører trafiksikkerhet, forfall, dårlige dekker, farlige kryssningspunkter, flaskehals, bruer med mer. Ref pkt 6 i kommunestyrets vedtak. Kommunen ønsker også å gjenta de samme behovene som i ble belyst i Høringsuttalelsen for fylkesveger. Da store deler av bevilningene ligger udefinerte og behovene fortsatt er gjeldende håper kommunen at flere av innspillene kan komme til utførelse i Eidskog i kommende programperiode.
	005/17	Lokal forskrift om tvungen tømming av slamavskillere og tette tanker.	Eidskog Kommunestyre vedtar lokal forskrift om tvungen tømming av slamavskillere og tette tanker. Forskriften skal kunngjøres i Norsk

VEDLEGG 4 til sak 55/17

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			lovtidende.
	006/17	Omprioritering av investeringsmidler veg for 2017	1. Det omdisponeres inntil 2 millioner kroner fra investeringsbudsjettet 2017 veg til å gjelde tilskudd ny veg ved ESAS. Kommunen skal i tråd med EØS-reglene yte støtte med mindre enn 50 % av finansieringen av vegbyggingen. 2. Det utarbeides og signeres en avtale med ESAS om bruksrett til vegen. Ordfører gis myndighet til signering av denne avtale. 3. For at tilskudd skal komme til utførelse må ESAS ha inngått bindende avtale med entreprenør innen 15.08.2017. Vegen skal være ferdig bygd innen utgangen av 2020. Om ikke beslutning om bygging er fattet innen 15.08.2017 vil Kommunen kunne velge å omdisponere midlene til å gjelde ihht vedtak av 15.12.2016. 4. ESAS utarbeider en fremdriftsplan og betalingsplan for bygging av vegen som kommunen yter bidrag prosentmessig av arbeid som er utført. 5. ESAS søker byggetillatelse av vegen. ESAS blir stående som byggherre av vegen. 7. Overskuddsmasse i prosjektet skal bringes ut av området.
	007/17	Partnerskapsavtale mellom Eidskog kommune og Eidskog Frivilligsentral	Partnerskapsavtalen godkjennes, og inngås med Eidskog Frivilligsentral for 2017. Partnerskapsavtalen rulleres årlig ifbm budsjettarbeidet . Eidskog Frivilligsentral inviteres til kommunestyret for å informere om sitt arbeid og til formannskapet ifbm med budsjettarbeidet. Årsberetning og revisorgodkjent regnskap skal sendes Kommunestyret hvert år.
	008/17	Brukere med behov for omfattende og langvarige tjenestetilbud	1. Ny gjennomgang av vedtak og beregninger av brukerbehov viser at vi gjennomsnittlig benytter 245 timer til ekstra tjenesteyting uten vedtak. Dette vil medføre en refusjon på kr 1 879 200 gjennom ordningen ressurskrevende tjenester. 2. Beregnet refusjon justeres inn i budsjettet for 2017.
	009/17	Eigenbetaling for helse- og omsorgstjenester.	1. Eigenbetaling for praktisk bistand beregnes ut fra § 9 i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Det settes et utgiftstak slik at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			personlige behov. 2. Egenbetaling for praktisk bistand inkluderer også praktisk bistand/opplæring i boveiledertjeneste og praktisk bistand BPA. 3. Kortidsutleie for hjelpemidler settes til kr 100,- pr mnd. Inntekten tilfaller enhet for Helse, tjeneste 2547 Hagebysvingen. 4. Gjeldende praksis for beregning av egenbetaling for langtidsplass i institusjon endres slik saken skisserer, med 3 måneders fratrekk på boutgifter og at renteinntekter ved uskifte bo legges inn i sin helhet i beregningsgrunnlaget. 5. Det forventes en halvårseffekt av disse tiltakene på kr 75 000,-
	010/17	Fysioterapi - vakant stilling	1. 50% stilling for fysioterapi settes vakant. 2. Økonomisk besparelse i 2017 på kr 320 000,- kto 1010 tjeneste 2411.
	011/17	Leasing av trygghetsalarmer	1. Eidskog kommune inngår leasingavtale av trygghetsalarmer. 2. Dette vil medføre en kostnadsreduksjon for 2017 med kr 180 000,- på tjenesten 2541 hjemmehjelp.
	012/17	Reforhandling av fastlegeavtaler ved Eidskog kommunale legesenter	1 Legenes fastlegeavtaler med Eidskog kommune reforhandles. 2. Det tas kontakt med Ks for bistand i dette arbeidet. 3. Målet bør være å få til en avtale hvor inntekter og utgifter går i balanse. 4. Leieinntektene fra legene som omfatter leie av helsepersonell, utstyr mv overføres til enhet for helse tjeneste 2410. Det vil være hensiktsmessig at den som framforhandler avtalene har kontroll over både inntekter og utgifter.
	013/17	Eiendomsskatt 2017 - fritak	1. Eidskog boligstiftelse, Fredbo borettslag (LHL) og Sanitetsforeningen fritas for eiendomsskatt i henhold til Eiendomsskattelovens § 7a.
	014/17	Vedtekter Glåmdal regionråd	1. Regionrådets vedtekter revideres slik det framgår av vedlegg. 2. Regionrådets navn endres fra Glåmdal regionråd til Regionrådet for Kongsvingerregionen i alle styrende dokumenter og web-baserte tjenester fra samme dato
	015/17	Bruker med behov for omfattende sykepleiefaglige	Unntatt offentlighet

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
		tenester	
Utskrift 6.3.17	016/17	Vedrørende gnr 5 bnr 16 Vestmarka «gamle tollstasjonen»	Unntatt offentlighet
21.3.17	017/17	Godkjenning av protokoll	Protokoll godkjent.
	018/17	Kontrollutvalget - Statusrapport Hedmark revisjon 2016	Ubenyttede timer på 30 timer (kr 27 000 - tilgodebeløp tilbakebetalt kommunen) tilføres kontrollutvalgets budsjett i 2017 for kjøp av revisjonstjenester til Eidskog.
	019/17	Kontrollutvalget - Utredning om revisjonsordningen	Kommunestyret tar kontrollutvalgets tilbakemelding til orientering og ber om at kontrollutvalget følger opp saken igjen innen 31.12.17
	020/17	Kontrollutvalgets sak 3/17, Rapport forvaltningsrevisjon innen barnevernet.	1. Kommunestyret tar rapport om Barnevernet i Eidskog kommune til orientering. 2. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger. i. Enheten bør oppdaterte sine skriftlige eksisterende rutiner innen interkontroll og sikre at det for fremtiden blir gjennomført jevnlige revideringer. ii. Enheten bør formalisere arbeidet med internkontroll, f. eks gjennom å ha det som hovedtema på enkelte fagmøter, og sørge for at det blir skrevet referat. iii. Enheten bør vurdere å utarbeide flere skriftlige ruiner for sitt arbeid, slik at de ikke blir så sårbare ved plutselige endringer i arbeidstokken. iv. Enheten bør vurdere om det er hensiktsmessig å kreve egenerklæring fra eksterne sakkyndige med tanke på habilitet. 3. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.10.17.
	021/17	Kontrollutvalgets årsrapport 2016	Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2016 til orientering
	022/17	Næringsutvikling Eidskog Kommune	1.Førstelinge tjenesten innenfor næringservice og næringsutvikling etableres i rådmannskommunen og organiseres som et næringssteam i tråd med saksutredning i sak 17/398. Fokus for arbeidet skal være både og stimulere til ny virksomhet og videreutvikle eksisterende næringsliv i Eidskog kommune. 2. En kommunal handlingsplan for næringsutvikling utformes i løpet av 2. kvartal 2017, basert på næringsstrategien for Kongsvingerregionen. 3. De overordnede målene i den regionale næringsstrategien brytes ned til egne kommunale mål. Næringsteamet rapporterer på ordinær måte på sine resultater i tertialrapporteringer og årsberetningen, samt at Næringsteamet jevnlig oppdaterer Formannskapet i tråd med vedtak fra Kommunestyresak 119/16. Plan- og Samfunnsutvalget har oppfølgingsansvar mht landbruk.4. Magnor Næringshage, K+, Eidskog Næringsforum og Eidskog Landbruksforum skal være sentrale samarbeidspartnere for det kommunale næringsteamet. Promillen for Eiendomsskatt justeres med virkning fra 1. januar 2017.Det presiseres at det må legges inn en sikkerhetsmargin, slik at det ikke kommer i konflikt budsjettvedtaket vedr. Eiendomsskatt.Betalingsterminen som forfaller 20. mai utsettes til 20.juni.Det gjennomføres en evaluering av retakseringsprosessen.Klagefristen utsettes til 20.april 2017Budsjettvedtaket om eiendomsskatt endres for punkt b og c på følgende vis: b. Den generelle eiendomsskattepromille settes til 3 promille i henhold til eiendomsskattelovens §13 (gjelder for verk og bruk, næringsseiendommer) c. I medhold av eiendomsskattelovens § 12 bokstav a differensieres satsene
	023/17	Justering av promille eiendomsskatt	

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			ved at den skattesats som gjelder for boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer), settes til 4,2 promille, med et bunnfradrag på kr 125 000,- av takstverdi.
	024/17	Høring – forslag til kommunal forskrift om rett til sykehjemsplass m.m.	Forskriften sendes ut på høring.
	025/17	Frivillighetskoordinator i Eidskog kommune	Saken utsettes.
	026/17	Søknad om endring av minsteareal for elg - endring av forskrift	Forslag til forskrift om adgang til jakt etter elg m.m., sendes på høring. Høringsperioden er 26.mars - 18.april.
	027/17	Planstrategi 2017-2019	Planstrategi 2017-2019 for Eidskog kommune vedtas med hjemmel i plan- og bygningslovens § 10-1.Det legges opp til en evaluering i planstrategiperioden. Det tas sikte på at ny Planstrategi vedtas våren 2020
	028/17	Sluttbehandling av folkehelseoversikt 2017 Eidskog kommune	Folkehelseoversikt 2017 vedtas med hjemmel i folkehelseslovens § 5.Den skal legges til grunn for planstrategien og tiltak og planlegging i Eidskog kommune. Dokumentet skal oppdateres årlig for å møte kravet til løpende og nødvendig oversikt.Folkehelseoversikten sendes Kommunestyret som referatsak årlig etter hver gjennomgang.
	029/17	Sluttbehandling av planprogram for kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer 2018 - 2025	Revidert planprogram – Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Eidskog 2018 – 2025 vedtas ihht PBL § 11-13.
	030/17	Lønnspolitiske retningslinjer - revidering	Reviderte lønnspolitiske retningslinjer vedtas
	031/17	Årsrapport: Kontrollrapporter salgs- og skjenkebevillinger 2016	Årsrapport for kontroll for skjenke- og salgsbevillinger i Eidskog kommune 2016 tas til orientering.
	032/17	Valg av medlem og varamedlem - Regionrådet for Kongsvingerregionen	Som representanter fra Eidskog Kommune i tillegg til Ordfører og Varaordfører velges: Knut Gustav Woie - medlem Guttorm Kristiansen - 1.varamedlem Astrid Bergersen - 2.varamedlem
	033/17	Anleggsbidrag DES-boliger Eidskog Kommune	Det bevilges kr 320 000,- til teknisk avdeling for å dekke merkostnaden

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			ved tilknytning av fjernvarme til DES-boligene. Merkostnaden finansieres over investeringsbudsjettet og sak om justering av investeringsbudsjettet for 2017 blir lagt fram.
	034/17	Kjøp av eiendom	Unntatt offentlighet
	035/17	Bredbåndsutbygging i Eidskog Kommune- Anmodning om bidrag til utbygging	Eidskog Kommune stiller kr 3 000 000 disponibelt som lokalt finansielle midler i forbindelse med Eidskog Kommunes søknad om statlige Nkom midler. Midlene tas fra disposisjonsfond Møteprotokollen godkjennes.
9.5.17	036/17	Godkjenning av møteprotokoll	Møteprotokollen godkjennes.
	037/17	Referatsaker	Referatsaker tas til orientering.
	038/17	Oppfølging av forvaltningsrevisjon - Psykisk helse og rusomsorg i Eidskog kommune.	Kommunestyret tar kontrollutvalgets oppfølging til orientering. Kommunestyret ber om at tilleggs punkt d) i kommunestyresak 45/15 følges opp innen september 2017.
	039/17	Budsjettjusteringer investeringer 2017	Investeringsbudsjettet 2017 justeres iht til vedlagte oppstilling med endring av navn på konto 2030 "utvikling nedre Skotterud" til Sentrumsutvikling.
	040/17	Børli's plass og rømningsvei fra rådhuset	1. I forbindelse med etablering av Børli's plass etableres det ny rømningsvei /trappehus på rådhuset. Børli's plass og trappehus skal være ferdigstilt 2018 2. Vinduer på vest fasaden skiftes. 3. Sikkerhetstiltak med nye kontorer som erstatning for gamle utføres. 4. Vurdere beliggenheten på kursrommet på nytt, ta med Bruksgården i vurderingen. 5. Drenering gjennomføres rundt fjernarkiv ihht pålegg fra Statsarkivet. 6. Det legges nytt gulvbelegg og nye møbler anskaffes til

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			Kommunestyresalen, kostnad kr 650 000,- 7. Tiltakene utføres til en kostnadsramme på kr 11 950 000,- som finansieres i henhold til vedlagt finansieringsplan i saken
	041/17	Retningslinjer for startlån	1. Retningslinjer for startlån i Eidskog kommune vedtas. 2. Husbankens gjeldende rente til enhver tid påplusses 0,25 % til dekning av administrasjonskostnader. 3. Rådmannen gis fullmakt til forvaltning av startlån og boligtilskudd, og fullmakt til tapsføring av startlån. 4. I tilfelle klager på avgjørelse om lånetildeling behandles klagen av kommunens klagenemnd. 5. Det søkes Husbanken om å avsette deler av tildelt tilskudd til etablering til tapsfond for startlån.
	042/17	Frivillighetskoordinator i Eidskog kommune	1. Det opprettes en 50% stilling som frivillighetskoordinator i Eidskog i løpet av 2017. 2. Frivillighetskoordinatorstillingen dekkes for 2017 innenfor enhet samfunns budsjett.
	043/17	Jakt - endring av jaktstart på elg 2017	Det søkes Hedmark Fylkeskommune om felles startdato for elgjakt i Eidskog. Startdato skal være 5.oktober. Eidskog kommune tar initiativ, sammen med viltnemda og elgvaldene i Eidskog, til å styrke informasjonen om når elgjakta faktisk pågår eller om den er avsluttet i de forskjellige delene av kommunen. Dette for å legge til rette for allmennhetens bruk av skogen.
	044/17	Søknad om endring av minsteareal for elg - endring av forskrift	Minstearealet for elg, hjemlet i <i>Forskrift om adgang til jakt etter elg</i> m.m., Eidskog kommune, Hedmark, endres fra 2000 daa til 3000 daaa for hele Eidskog kommune. Forskriften trer i kraft etter at den er politisk behandlet i Kommunestyret.
	045/17	Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2016 - 2020.	1. Handlingsplan mot vold i nære relasjoner godkjennes som fremlagt. Det er særlig viktig med et tverrfaglig forebyggende arbeid. 2. Enhet for Oppvekst reviderer den lokale planen for vold i nære relasjoner i tråd med den regionale planen innen utgangen av 2017.

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
	046/17	Samarbeid om øyeblikkelig hjelp døgntilbud - brukere innen rus og psykiatri.	1. Dette er et positivt innspill som bør drøftes videre. Det inngås dialog med regional samhandlingsgruppe for å se på muligheten for å etablere et regionalt tilbud i Eidskog kommune. 2. Utvalget for helse informeres fortløpende om det pågående arbeidet.
	047/17	Valg av leder - Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt	Bjørn Lien velges til leder i Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt. Anne Gunn Pramm Platek velges til leder i Klagenemnda for eiendomsskatt. Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt består av: Bjørn Lien - Leder Anne Grete Melbye Thomas Kristiansen Lotte Bonnerud Varamedlemmer (ikke personlig vara): Asbjørn Sand Linda Lillebekk Ovlien Klagenemnd for eiendomsskatt består av: Anne Gunn Pramm Platek – Leder Per Arne Berg Mads Kirkeberg Marthe Melbye
	048/17	Delegering av fullmakt til å undertegne kjøpskontrakt Bruksgården.	1. Rådmannen delegeres fullmakt til å undertegne kjøpskontrakt i forbindelse med kjøp av Bruksgården A/S. jfr. K.sak 034/17
	049/17	Tilbud om kjøp av skogteig	Unnt.off.
8.6.17	050/17	Godkjenning av møteprotokoll	Møteprotokollen godkjennes.
	051/17	Detaljregulering Grasmo industriområde - sluttbehandling	Detaljregulering 201602 Grasmo industriområde vedtas med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-12. Plankartet er sist revidert 9.5.2017, øvrige plandokumenter sist revidert 16.5.2017. Eidskog Kommune ser et stort potensiale ifbm denne reguleringen av et større industriområde på Grasmo og realisering av verdier i området, særlig ifbm en mulig etablering av et Biozin- anlegg. Eidskog kommune ønsker å være en konstruktiv partner i det videre arbeidet for å realisere et slikt prosjekt og vi er glade for jobben som er gjort fra grunneierhold for å regulere området.
15.6.17	052/17	Godkjenning av møteprotokoll	Møteprotokoll godkjennes

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
	053/17	Referatsaker	Referatsaker tas til orientering.
	054/17	REGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2016 - EIDSKOG NÆRINGSSERVICE KF	1. Avviklingsstyret godkjenner årsregnskap 2016 ved signatur av årsberetning jf § 16, 3. ledd i Forskrift om budsjett mv. kommunale foretak. 2. Årsregnskapet gjøres offentlig jf § 17 i Forskrift om budsjett mv. kommunale foretak. 3. Årsregnskap 2016 for Eidskog Næringservice KF, godkjennes. 4. Overføring til fri egenkapital (konto 2081) Kr 1 069 739 5. Det tas sikte på å levere et avviklingsregnskap pr 30.06.17 6. Formannskapet tiltrer som Avviklingsstyre i avviklingsåret 2017, jfr Kommunestyremøtet 06.12.16 sak 119/16 pkt 4, vedtak i Kommunestyresak 082/16 oppheves.
	055/17	Årsregnskap og årsberetning 2016	1. Regnskapet for 2016 godkjennes. 2. Regnskapsmessig driftsoverskudd tilsvarende kr 19 414 160,32 fordeles slik; kr 11 978 197,32 avsettes til disposisjonsfond og kr 7 435 963,00 avsettes til premieavvik 2016. 3. Rådmannen gis fullmakt til å justere budsjett 2017 i samsvar med disponeringen. 4. Årsberetning for 2016 godkjennes.
	056/17	Rapportering 1. tertial 2017	1. Rapportering 1. tertial 2017 tas til orientering 2. Utviklingen i sykefraværet viser en negativ trend så langt i 2017. Det er viktig at utviklingen følges nøye og at evt tiltak for å bedre situasjonen vurderes fortløpende.
	057/17	Tilstandsrapport for grunnskolen 2017	1. Utvalg for FOU involveres og deltar videre i det kvalitative endringsarbeidet i grunnskolen gjennom prosjektdeltakelse i «Kultur for læring» og veiledning gjennom Veilederkorpset. Deltakelsen er knyttet til politisk skoleeiers bidrag i utviklingsarbeid. - Eidskog kommune tar initiativ til en barnehagekonferanse med fokus på eierrollen i barnehagen, der barnehagen sees i et læringsperspektiv. 2. I forbindelse med «Kultur for læring» iverksettes helhetlig

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			leseplan for grunnskolen fra skolestart 2017/2018. Planen inkluderer rutine for forskningsbaserte tiltak for elever som scorer lavere enn bekymringsgrensen ved nasjonale og lokale kartleggingsprøver, jfr K-145/16 punkt 33. 3. Funksjonene som lærerspesialister videreføres. 4. Realfagsatsningen videreføres. Som et ledd i dette arbeidet legges det til rette for valgfag i koding/programmering ved Eidskog ungdomsskoles 8.årstrinn fra skoleåret 2017/2018, jfr K-145/16 punkt 39. 5. Det legges fram en sak om rulling av læringsbrett i barnetrinnet i forbindelse med budsjett og økonomiplanarbeidet høsten 2017. Saken tar stilling til framtidige kjøp eller eventuell leasing av læringsbrettene.
	058/17	frivillighet, folkehelse, fysisk aktivitet - opprettelse av stilling	1. Det opprettes en 100% stilling med fokus på frivillighet, folkehelse og fysisk aktivitet i Kongsvingerregionen. 2. Vertskommuneprinsippet benyttes. Nord-Odal kommune er vertskommune. Fysisk plassering av stillingen er i Regionrådet for Kongsvingerregionens lokaler. 3. Stillingen lyses ut. 4. Regionrådet for Kongsvingerregionen utarbeider en stillingsbeskrivelse. 5. Stillingen finansieres som beskrevet i saksutredningen med kr 10,- pr innbygger fra Eidskog Kommune 6. Stillingen finansieres på enhet for samfunn kto 1375 avd 203 tj 2310. 7. Det er viktig å unngå opphold i arbeidet, og det forventes at dagens koordinator kan fortsette inntil stillingen er besatt. 8. Hvordan Eidskog Kommune benytter seg av tilbudet evalueres hvert år.
	059/17	Arealstrategi for næringsområder i Kongsvingerregionen - Vedtak - Eidskog kommune	Eidskog kommune vedtar forslag til «Arealstrategi for næringsområder i Kongsvingerregionen»: 1) Etablere et nasjonalt transportknutepunkt for godstransport på bane og tilrettelegge for samarbeid med andre næringsområder 2) Utvikle et stort næringsområde for bilbasert virksomhet – så

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			nær Kløfta, Gardermoen og Oslo som mulig 3) Hver kommune skal videreutvikle minimum ett næringsområde hvor pris og infrastrukturtilrettelegging gjør områdene attraktive 4) Kommunene skal markedsføre regionens næringsarealer i fellesskap 5) Arealstrategien legges til grunn for kommunens arbeid med kommuneplanens arealdel med påfølgende detaljreguleringer. Eidskog kommune skal følge opp strategien i Lokal handlingsplan for Kongsvingerregionens næringsstrategi, jf. kommunens planstrategi 2017-2019, og den vil legges til grunn i budsjett- og økonomiplanarbeidet.
	060/17	Søknad om forlenget dispensasjon til motorferdsel i utmark - Eidskog MX-Klubb	Eidskog MX-klubb gis dispensasjon etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 6 inntil 31.12.2018 i påvente av at reguleringsplan utarbeides for området som brukes til motorsport. Dispensasjonen gis på følgende vilkår: • Kjøring skal kun foregå på de opparbeidede banene Storbanen, Mellombanen og Minibanen. • Aktivitetene skal begrenses til to hverdagskvelder mellom kl. 17.00-21.00 og lørdager mellom kl. 10.00-16.00. Påskecross og ett helgearrangement per år tillates i tillegg til dette.
	061/17	Magnormoen; klargjøring for salg av næringstomter	1. Planering og fjerning røtter og matjordlag for området legges ut på anbud. 2. Det gås i dialog med Givas for å få utført etablering av kloakk og overvannsledninger frem til tomtedelet. Givas skal rehabilitere gammel ledning fra spinneriet og bygge ut ledningen frem til tomtedelet. 3. Det må bevilges penger videre for utbygging av området i kommende budsjetter. Dette skal ivaretas i kommende budsjettsarbeid. 4. Reguleringsplanen sendes planavdelingen for revisjon, med frist for revidering 01.03.2018
	062/17	Revidert dokument "God Selskapsstyring i	1. Revidert «God Selskapsstyring i Kongsvingerregionen» vedtas.

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
		Kongsvingerregionen"	
	063/17	Vedtektsendring for IKA Opplandene	Kommunestyret i Eidskog gir sin tilslutning til nødvendig endring av §1, §5 og § 6 i vedtektene for IKA Opplandene.
	064/17	Investeringsplan for veger i Eidskog kommuneskoger 2017-2018	Kr 1 000 000 i avsatte fondsmidler fra frivillig vern av Bjellneset naturreservat bevilges til oppgradering av veger i Eidskog Kommuneskoger. Følgende veger prioriteres: Bolskogvegen tildeles 400 000 kroner. Kommunestyret vil prioritere 400 000 kroner til Bolskogvegen, men ønsker grundigere dokumentasjon før vedtak om bevilgninger til andre veger. Røsskjølvangvegen prioriteres som nummer to og Ingelsrudsetervegen som nummer tre.
	065/17	Strategi for Eidskog kommuneskoger 2017-2019	Strategiplan for Eidskog Kommuneskoger 2017-2019 vedtas med foreslåtte endringer fra Skogfaglig Råd.
	066/17	Oppdrag til Eidskog boligstiftelse - bygging av boliger i Eidskog kommune.	Saken utsettes.
	067/17	Kontrollutvalgets sak om eventuell gjennomgang av eiendomsskatten i Eidskog	1. Kommunestyret bevilger maksimalt kr 140 000, slik at kontrollutvalget kan bestille fra Hedmark Revisjon IKS, en særskilt undersøkelse av prosessen rundt eiendomsskatt, inkludert retaksering som har skjedd i det siste halve året. 2. Kontrollutvalget sørger for bestilling og oppfølgingen av bestillingen. 3. Rapporten sendes kommunestyret etter gjennomføringen.
	068/17	Valg av Skogfaglig Råd for perioden 01.07.2017 - 30.06.2018	Tor Nilsson velges som medlem i Skogfaglig Råd
	069/17	Forslag til kommunal forskrift om rett til sykehjemsplass m.m.	Forslag til forskrift vedtas.
	070/17	Kontrollutvalgets sak 37/17 - Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2016 - Eidskog kommune.	1) Kommunestyret tar årsavslutningsbrevet til orientering og ber administrasjonen følge opp de forholdene som er bemerket. 2) Kontrollutvalget følger opp saken i ettertid

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
	071/17	Mål og retningslinjer for hjortevaltforvaltningen i Eidskog kommune 2017 - 2021	Med hjemmel i hjortevaltforskriftens § 3 vedtar Eidskog kommune det fremlagte dokumentet «Kommunale mål og retningslinjer for hjortevaltforvaltningen 2017 – 2021».
	072/17	Søknad om fortsatt permisjon fra ledervervet i utvalg for plan og samfunn	Espen Fjeldbu velges til leder i Utvalget for Plan og Samfunn ut valgperioden. Line Taugbøl velges til nestleder i Utvalget for Plan og Samfunn ut valgperioden.
	073/17	Valg av nytt medlem i Klagenemnd for eiendomsskatt	Erik Bråthen velges som medlem Tor Johansen velges til 1. vara Rolf Johnny Digerud velges til 2. vara.
	074/17	Ansettelse av ny rådmann	Eidskog Kommunestyre ansetter Trond Stenhaug som rådmann i Eidskog Kommune. Forhandlingsutvalget får fullmakt til å avtale lønns- og arbeidsvilkår med ny rådmann.
19.9.17	075/17	Godkjenning av møteprotokoll	Møteprotokoll godkjennes
	076/17	Referatsaker	Referatsaker tas til orientering
	077/17	Skatteoppkrevers årsrapport for 2016 og kontrollrapport fra Skatteetaten.	Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2016 og Skatteetatens kontrollrapport, datert 15.2.17, tas til orientering.
	078/17	Handlingsplan Næringsutvikling Eidskog Kommune	1. Eidskog Kommune vedtar handlingsplanen for næringsutvikling 2. Handlingsplanen revideres hver høst ifbm budsjettarbeidet. (første gang høsten 2018) 3. Det utarbeides en kommunikasjonsstrategi for Eidskog Kommune med tanke på «Salg av Eidskog». Det må avsettes midler i budsjettarbeidet 4. Eidskog Kommune innkaller til jevnlig møter for aktørene som jobber med næring i kommunen, for eksempel Magnor Næringshage og K+. 5. Det legges til rette for relevant rapportering på arbeidet i for eksempel tertialrapporter og årsberetning. 6. Næringssteamet oppdaterer i tillegg formannskapet i tråd med Kommunestyrevedtak 119/16. Plan – og Samfunnsutvalget har oppfølgingsansvaret for mht landbruk. 7. Arbeidet med regulering av næringsområder og andre fysiske infrastrukturtiltak

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			på næringsområder skal skje i henhold til vedtatt budsjett og økonomiplan hvor det er satt av midler til regulering av 2 områder hvert år i fire år.
	079/17	Vedtekter kommunens næringsfond	1. Eidskog Kommune vedtar de reviderte vedtektene for kommunes næringsfond med følgende endringer a. Ordinære søknader til fondet behandles i mars og september hvert år. b. Søknader innen landbruk må godtgjøre at de har søkt på andre offentlige tilskudd før næringsfondet søkes. c. Søknadsskjema revideres. Alle søknader må leveres elektronisk. d. Søknader som ikke tilfredsstiller krav til innhold i søknaden vil ikke bli behandlet. e. Siste setning i §3 endres til; Det kan ikke gis støtte til fysiske infrastrukturtiltak på kommunal eiendom. 2. I saker om næringsfondet legges saldo fram i hver sak. Tildelingsbrev fra fylket må også være med som vedlegg. 3. Det rapporteres i årsmelding om bedriftene som har mottatt støtte.
	080/17	Gapahuk Magnor Barnehage	1. Kommunestyret fritar Gapahuk ved Leirbakken beliggende på eiendom 60/75 for eiendomsskatt jfr eiendomsskatteloven §7 bokstav a. 2. Gapahuker som er åpne for allmennheten, fritas for eiendomsskatt.
	081/17	EL-skilt Morokulien - ekstrasbevilging	Omdisponering av investeringsmidler kr 75.000,- fra øk.plan objekt 1206,- digitale tjenester til elektronisk skilt. Investeringsbudsjettet justeres.
	082/17	Overdra opsjonsavtale til 3.part	Opsjonsavtalen overdras til 3dje part under forutsetning av at vilkårene i opsjonsavtalen gjøres gjeldende.
	083/17	Finansiering av forvaltningsrevisjon eiendomsskatt	Det budsjettjusteres fra reserverte bevilgninger som er Formannskapets reservepost
	084/17	Bygging av boliger i Eidskog kommune.	1. Boligmarkedet i Eidskog trenger flere utleieboliger og eierboliger. Det er et særlig behov for sentrumsnære boliger på Skotterud. Behovet for boliger må ses i sammenheng med ønsket om vekst og utvikling i kommunen. 2. Det er nødvendig å bruke ulike virkemidler for å få fart på boligbyggingen og sikre et større mangfold av boliger. Eidskog Kommune må utnytte Husbankens ulike gode løsninger for både kommunen og private utbyggere, dvs både boliger med tildelingsrett, tilvisningsavtale og evt. andre muligheter i Husbanken (tilskudd,

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			gunstige lånebetingelser mv) 3. Behovet for boliger med tildelingsrett utlyses lokalt i kommunen ihht Husbankens «Veileder for tilskudd til uteleieboliger» (HB 8.B 20) 4. Det inngås avtale om tildelingsrett for disse boligene (i pkt 3) som gir kommunen eksklusiv rett til å tildele boligene til sine boligsøkere 5. Det kunngjøres lokalt etter mal fra Ringsaker kommune at kommunen søker utleieboliger for tilvisningsavtale med Eidskog Kommune og finansiering gjennom Husbanken.
	085/17	Etablering av tilbud til voksne pasienter med psykisk helse - og rusproblemer.	1. Ledige boliger på Bakketun med fellesareal omdisponeres ihht k-sak 112/16 til brukere med psykisk helse og rusproblemer. 2. Det knyttes permanent bemanning til boligene på Bakketun ihht brukernes vedtak om helsehjelp. Stillingene lyses ut eksternt. 3. En av leilighetene benyttes til øyeblikkelig hjelp for brukere med psykisk helse og rusproblemer, som senere eventuelt kan integreres i et interkommunalt samarbeid. 4. Drift ved Bakketun innarbeides i budsjettet for 2018. 5. Utvalget for helse, omsorg og levekår holdes løpende orientert om driften ved Bakketun.
	086/17	Etablering av tverrfaglig avdeling innenfor enhet for Oppvekst	1. Avdelingene PP-tjeneste, Barnevernstjeneste og Skolehelse/Helsestasjonstjeneste samorganiseres med én tverrfaglig leder. Stillingen lyses eksternt ledig innen 20.09.2017. 2. Det startes en prosess for hensiktsmessig samlokalisering av tjenester for barn og unge. Hensiktsmessige tjenester innenfor enhetene helse, oppvekst og samfunn vurderes i denne prosessen. Prosessen gjennomføres høsten 2017. 3. Det legges fram sak for kommunestyret knyttet til hensiktsmessig samlokalisering og eventuelle byggmessige tilpasninger for å imøtekomme behov for god faglig og tverrfaglig drift etter endt prosess.
	087/17	Ordensreglement for grunnskolen i Eidskog kommune	Det fremlagte forslaget til ordensreglement for grunnskolen i Eidskog vedtas og innføres fra 19.09.17.
	088/17	Forskrift om forvaltning av bever - ny forskrift fra 15 mai 2017	Det er adgang til jakt på bever i Eidskog kommune II Jakttiden følger den til enhver tid gjeldene jakttid vedtatt fra Miljødirektoratet III Forskriften trer i kraft straks
	089/17	Endringer i ekteskapsloven - Kommunale vigsler	1. Ordfører og varaordfører har vigselmyndighet i Eidskog kommune.

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			2. Rådmannen gis mandat til å finne egnede lokaler for vigsel.
	090/17	Ungdommens fylkesting krever bedre fritidstilbud for uorganisert ungdom	Saken utsettes til neste møte.
	091/17	Videooverføring fra kommunestyresalen/formannskapssalen	Det innhentes anbud til direkte videooverføring av kommunestyremøter.
	092/17	Valg av medlem i Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt	1. Vedtektene endres slik at nemnda består av 5 medlemmer og to varamedlemmer. 2. Asbjørn Sand velges som medlem i Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt. 3. Pål Tuhus velges som vara i Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt
	093/17		
	094/17		
	095/17		
	096/17		
	097/17		
	098/17		
	099/17		
	100/17		
	101/17		
	102/17		
	103/17		
	104/17		
	105/17		
	106/17		
	107/17		
	108/17		
	109/17		
	110/17		
	111/17		
	112/17		
	113/17		
	114/17		

TILSYN EIDSKOG KOMMUNE

21.6.17 Tilsyn	Enheter	Dato	Eidskog-Tilsyn 2015	Ant. Awik/Notater	Notater/mulig oppfølging	Frist	Tilsyn lukket	Orienter KU i møte
Stats arkivet	Eidskog kommune 13/4159	21.02.14	Tilsyn arkiv: Nr. 2, 5,8 og 9 Nr.3	9 avvik	Purring fra FM om tilbakemelding 20.1.16. 1.2.16- Svar om at rapport sendes i midten av februar, driver å innfører nytt system 14.4.16: ikke rapport fra Eidskog enda 18.3.16: Utsatt frist på pkt 2, 3, 5 til 31.12.16, 8 og 9 til 31.12.17	30.09.14 31.12.15 31.12.15 31.12.16 31.12.17		Rapport des.-16
FM	Skoler 14/2689	10.12.14 01.12.14	Tilsyn: Varsel om tilsyn etter opplæringsloven- innsending av dokumentasjon Innsending av dok.	Dokumentet er ikke offentlig	Dokumentene ligger ikke på nett Ku gitt sekretariatet beskjed 11.11.15, de ønske disse dokumentene. Bestilt og mottatt november 2015	28.11.14	10.6.15	
FM	Krisesenter 14/2117	30.3.15	Tilsyn: Kommunens ansvar for krisesentertilbud. Vertskommune Samarbeidet 29.2.16 Oppfølging av tilsyn med kommunenes krisesentertilbud	Bedt om informasjon: -Om sentralbordet vet hvem i kommunen som har ansvar? -nødvendig informasjon på kommunens hjemmeside? -dokumentasjon om samarbeidet; avtaler, kommunestyrevedtak m.m - redegjørelse for hvordan kommunen sørger for Tilgjengelighet og nødvendig informasjon om tjenestetilbudet til sine innbyggere.	Er sendt FM 24.8.15 29.2.16 For at kravet til internkontroll i sin helhet skal være tilstrekkelig oppfylt, forutsetter vi imidlertid at kommunen tar til etterretning vår påpeking med hensyn til innarbeiding av krisesentertilbudet i kommunens interne rutiner/kvalitetssystem, og ber om å få en bekreftelse på at dette er gjort.	19.8.15 29.4.16	10.05.16	

VEDLEGG 5
til sak 55/17

TILSYN EIDSKOG KOMMUNE

21.6.17 Tilsyn	Enheter	Dato	Eidskog-Tilsyn 2015	Ant. Avvik/Notater	Notater/mulig oppfølging	Frist	Tilsyn lukket	Orienter KU i møte
FM	NAV 15/879	?	Invitasjon til tilsyn som egenmelding - Tema sosiale tjenester i Nav til unge mellom 17 og 23 år	FM18.11.15: Det er ikke gode nok rutiner for å fange opp saker hvor tjenesten opplysning, råd og veiledning (stl. § 17) skulle vært tilbudt. Det fattes ikke enkeltvedtak om tjenesten opplysning, råd og veiledning § 17. 0 Kontoret har ikke rutiner som sikrer god nok oppfølging ved avslutning av vedtak etter stl. §§ 17, 18 og 19	12.1: tilbakemelding på retting		12.1.16	
FM	Barneverntje nesten 15/177	15.1.15- 10.4.15	Tilsyn: Barneverntjenesten	Avvik 1: Dokumentasjon av barneverntjenestens vurderinger av bekymringsmeldinger sikres ikke. Avvik 2: Plikten til å gi tilbakem .til melder er ikke ivaretatt på alle trinn i saksprosessen.	Svart 25.9.15 Evaluering sendes FM 1.12.16	15.9.15	10.12.2015	Rapport des.-16
FM	15/1266 Dok. 15/6892 Unnt. Off.	2.7.15	Tilsynssak: Bekymringsmelding		KU gitt beskjed til sekretariatet den 11.11.15, de ønsker dokumentene. Bestilt og mottatt november 2015		?	
FM	15/1942 Dok 15/8689 Unnt.off	10.9.15	Åpning av tilsynssak		Evj Anne Vestli Heggen KU gitt beskjed til sekretariatet den 11.11.15, de ønsker dokumentene. Bestilt og mottatt november 2015		?	

TILSYN EIDSKOG KOMMUNE

21.6.17 Tilsyn	Enheter	Dato	Eidskog-Tilsyn 2015	Ant. Awik/Notater	Notater/mulig oppfølging	Frist	Tilsyn lukket	Orienter KU i møte
FM	Dok. 15/8956 15/2214	17.9.15	Åpning av tilsynssak	Siste dok. Des.-15 (pr. 9.11.16)	Evj Anne Vestli Heggen KU gitt beskjed til sekretariatet den 11.11.15, de ønsker dokumentene. Bestilt og mottatt november 2015		?	
FM	15/2214 Dok. 15/11111 Unnt.off	9.11.15	Tilsynssak	Siste dok, nov.-15 (pr. 9.11.16)	Bestilt og mottatt november 2015		?	
FM	15/1942 Dok. 15/7768 15/8293 15/8307 15/9140 Unnt.off	18.8.15 1.9.15 1.9.15 22.9.15	Tilsynssak: Varsel om bl.a. rollesammenblanding, brudd på helsepersonell-lovens § 9 (2) og § 4		Bestilt og mottatt november 2015		?	
FM	15/2214 15/12620 Unnt.off Evj Anne Heggen	17.12.15	Orientering om tilsynssak	Siste dok des.-15 (pr. 9.11.16)			?	

TILSYN EIDSKOG KOMMUNE

21.6.17 Tilsyn	Enheter	Dato	Eidskog-Tilsyn 2015	Ant. Awik/Notater	Notater/mulig oppfølging	Frist	Tilsyn lukket	Orienter KU i møte
FM	15/2214 Unnt. Off Evy Anne Heggen	2.2.16	Åpning av tilsynssak				?	
FM	16/1113 Unnt. Off. Jon Egil Pettersen	22.2.16	Anmodning om opplysninger om klient- Henvendelse fra Helseklage				?	
FM	16/1247 NAV	31.3.16	Tilsyn-NAV, sosiale tjenester	Stikkprøvekontroll- kvalifiseringsprogram Ingen avvik	Bedt om utsettelse til 12.5.16		24.6.16	Rapport des.-16
FM	17/1064 Hjemmesyke pleien Koppangtune t	7.6.17						

TILSYN EIDSKOG KOMMUNE

21.6.17 Tilsyn	Enheter	Dato	Eidskog-Tilsyn 2015	Ant. Avvik/Notater	Notater/mulig oppfølging	Frist	Tilsyn lukket	Orienter KU i møte
FM	16/1055 Lege og fysioterapi tjenesten		Tilsynssak: Anmodning om opplysninger - journal m.m.		13.7.16: informasjon om advarsel		?	
FM	16/1446 Eidskog ungdoms- skole	1.3.16	Tilsyn med elevenes psykososiale miljø	Se dok.	17.7.16-purring på lukking av avvik 26.10.16 fått svar på lukking av avvik, med svar om fortsatt mangler. Rektor har sendt svar tilbake og bedt om mer forklaring på hva som mangler. Ingen dokumenter etter 26.10.16			
FM	16/1130 Unnt. Off. Evy Ann Vestli	4.5.16	Tilsynssak: 16/5036-overprøving av vedtak om bruk av tvang og makt		22.6.16- vedtak		?	
FM	Helse og omsorg 16/3410	-16	Landsomfattende tilsyn med samhandling om utskrivning av pasienter fra spesialisthelsetjenes ten til kommunen	Samhandlingsreformen – en god stund til målene er nådd Mangelfull styring og ledelse Mangelfull informasjon og medvirkning Mangelfull informasjon mellom tjenesteutøvere Overføring av korrekt legemiddelinformasjon – en	Rapport 11.3.16- landsomfattende tilsyn, fellesrapport. Div lovbrudd i 36 av 56 virksomheter-			

TILSYN EIDSKOG KOMMUNE

21.6.17 Tilsyn	Enheter	Dato	Eidskog-Tilsyn 2015	Ant. Avvik/Notater	Notater/mulig oppfølging	Frist	Tilsyn lukket	Orienter KU i møte
				utfordring Svikt ved samhandling om utskrivning				
FM	16/1501 Internkontroll	29.2.16	Tilsyn	Krisesenter tilbud ikke innarbeidet i internkontrollsystemet			29.4.16	Rapport des.-16
FM	16/1878 Samfunns sikkerhet og beredskap	6.4.16	Tilsyn	Merknader på utvikling av beredskapsplan og økt fokus på informasjonsdelen.			20.4.16	Rapport des.-16
FM	16/1970 Tekniske tjenester Unnt. off	?	Tilsynssak		Bekreftelse på etterkommet vedtak etter tilsyn		5.4.16	

TILSYN EIDSKOG KOMMUNE

21.6.17 Tilsyn	Enheter	Dato	Eidskog-Tilsyn 2015	Ant. Avvik/Notater	Notater/mulig oppfølging	Frist	Tilsyn lukket	Orientert KU i møte
FM	16/1130 Helse og omsorg Unnt. Off Evy Anne Vestli Heggen	4.5.16	Tilsynssak:		22.6.16 Dok. 16/6966: Avgjørelse i tilsynssak		?	
FM	16/1970 Tekniske tjenester Unnt. off Inge Kringeland	5.4.16	Tilsynssak: Bekreftelse på etterkommet vedtak - etter tilsyn				?	
FM	17/62 Rognlia bofellesskap	22.3.17	Tilsyn med tjenester til personer med utviklingshemming	3 avvik (19 pkt) Rapport 21.4.17	30.3.17- foreløpig rapport Frist tilbakemelding 21.4.17	12.5.17 Frist for evaluering 31.10.17		7.9.17
FM	16/4359 Landbruk	27.10.16	Forvaltningskontroll av «Tilskudd til generelle miljøtiltak i jordbruket» i Eidskog.	Rap. 14.2.17 -manglende delegert myndighet fra kommunestyret -manglende opplæring av ansatte -manglende avkortning i produksjonstilskudd for foretak med manglende tiltak.	21.2.17: Kommunen sendt plan for retting av avvik	1.3.17		

TILSYN EIDSKOG KOMMUNE

21.6.17 Tilsyn	Enheter	Dato	Eidskog-Tilsyn 2015	Ant. Avvik/Notater	Notater/mulig oppfølging	Frist	Tilsyn lukket	Orienter KU i møte
FM	16/1130 Boligtjeneste n	25.9.17	Tilsynssak: Rapport etter stedlig tilsyn med tvangstiltak etter helse og omsorgsloven	Unnt.off				
FM	17/2592 Evy Anne Vestli Heggen	1.9.17	Tilsynssak:	Unnt.off.				

6.10.17

TILTAKSPLAN 2017

KONTROLLUTVALGET I EIDSKOG KOMMUNE

Oppdatert 11.10.17

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. - Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. - Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): - Saker fra formannskapet: Sidsel Mobrenna - Saker fra familie, oppvekst og undervisning: Stine Morken Bakken - Saker fra plan og samfunn: Arild Christiansen - Saker fra helse, omsorg og levekår: Per Ole Rønning - Saker fra trepartsutvalget: Elida Asp - Stine Morken Bakken er kontrollutvalgets representant i kommunestyret.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	- Samtale med ordfører og rådmann. - Rapporteringer fra rådmannen: - Økonomisk situasjon – inkludert byggeprosjekter. - Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). - Oppfølging av kommunestyrevedtak. - Sykefravær. - Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. - Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging (sekretariatet utarbeider oversikt).
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut fra overordnet analyse for forvaltningsrevisjon. Slik informasjon blir spesifisert under hvert enkelt møte. Følgende punkter legges inn som en til vurdering: PP-tjenesten.
9.2.17	- Rådmannen oppfordrer kontrollutvalget om å gi tilbakemeldinger på kommunens årsmelding i nestes møte, og om det er noe som kan gjøres bedre for årsmeldingen for 2016. - Økonomireglementet, er dette behandlet? (jf. KU-sak 12/16) (rådmannen) - Høringsuttalelser, har kommunen noen rutiner for dette (ordfører).
23.3.17	- Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2016 og kontrollrapport fra Skatteetaten. - Informasjon om boligkontoret, jf. KS sak 63/16. - Oppfølging av informasjon knyttet til ekstern henvendelse, jf. KU-sak 57/16. - Rådmannens varslingsrutiner. - Oppfølging av KS-sak 089/16 (god selskapsstyring).
18.5.17	- Avvikssystemet, hvordan fungerer dette? - Informasjon fra barnevernet, orientering fra Pettersen om gjennomført dialogmøte. - Bekymringsmeldinger innen barnevernet, hvordan fungerer dette? Hvordan samarbeider barnevernet/barnehagen og helsestasjon? - PP-tjenesten, hvordan fungerer dette i Eidskog? - Kommunens varslingsrutiner, jf. KU-sak 26/17.
28.6.17 ekstra	- Orientering fra rådmannen om arbeidsmiljø og sykefravær. - Bestilling av undersøkelse knytte til eiendomsskatt.
30.8.17	<i>Fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen. Hovedtema er skole.</i>
7.9.17	- Informasjon om boligkontoret, jf. KS sak 63/16 (saken utsettes). - Innkjøpsordningen i Eidskog, hvordan fungerer denne (saken utsettes) - Oppfølging av tilleggspkt. d) i kommunestyresak 45/15. (Sak 38/17 Oppfølging av FR Psykisk helse og rusomsorg i Eidskog kommune.) - Oppfølging av saken om loddssalg. - Rutiner for tilsetting, er dette nå i orden? - Ku-sak 42/17-settes opp til behandling.
19.10.17	- Avvikssystemet, hvordan fungerer dette? En orientering om hvordan kontrollutvalget kan følge med på avvik. - Rapport undersøkelse eiendomsskatt, jf. KU-sak 40/17. - Innkjøpsordningen i Eidskog, hvordan fungerer denne. - Kultur for læring, informasjon fra kommunalsjefen.

Kontrollutvalget i Eidskog kommune

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
7.12.17	- Informasjon om hvordan kommunen har innrettet seg etter den nye personopplysningsloven. - Informasjon om boligkontoret, jf. KS sak 63/16. - Informasjon om trygghetsstandard i sykehjem?
2018	Informasjon om næringsutvikling, og K+, jf. vedlegg 5 i sak 43/17.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er i all hovedsak relatert til bestemmelsene i kap. 4 i forskrift om kontrollutvalg.
9.2.17	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2016.
23.3.17	
18.5.17	
29.5.17 ekstra	- Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapene for 2016, Eidskog kommune og Eidskog Næringservice KF. - Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2016.
7.9.17	
19.10.17	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2017.
7.12.17	- Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2017 (eventuelt i det første møtet i 2018). - Orientering om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2016.
2018	Februar 2018: Bestilling av prosjektplan FR-tilskudd barnehager.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon og bestemmelsene i kap. 5 i forskrift om kontrollutvalg
9.2.17	- Rapport forvaltningsrevisjon barnevern. - Oppfølging psykiatri/rus, jf. KU-sak 60/15 (på om de planlagte tiltakene er iverksatt, også i forhold til punkt d) i kommunestyrets vedtak).
23.3.17	- Statusrapport forvaltningsrevisjon samhandlingsreformen. - Rapport knyttet til praktisering av off.loven og FVL (forprosjekt). - Bestilling av forvaltningsrevisjon i tråd med plan for 2017-2020
18.5.17	- Rapport forvaltningsrevisjon samhandlingsreformen (utsettes til september 2017, jf. KU-sak 28/17). - Prosjektplan forvaltningsrevisjon Administrasjon og styring. - Rapport knyttet til praktisering av off.loven og FVL (forprosjekt).
7.9.17	Rapport forvaltningsrevisjon samhandlingsreformen.
19.10.17	Oppfølging av forvaltningsrevisjon barnevernet, KU-sak 3/17, KS 020/17.
7.12.17	
2018	Rapport FR Administrasjon og styring (1.5.18).

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll og bestemmelsene i kap. 6 i forskrift om kontrollutvalg
9.2.17	Oppfølging av selskapskontroll i GIVAS IKS (innen 1.1.2017) (KS 017/16)
23.3.17	Prosjektplan forvaltningsrevisjon i ESKOLEIA IKS.
18.5.17	
7.9.17	

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
19.10.17	Kongsvinger la inn noen ekstra punkter i bestillingen på Eskoleia, dette tas opp i Eidskog.
7.12.17	
2018	Rapport forvaltningsrevisjon i Eskoleia AS (31.12.17).

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Eidskog kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget. Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 77 nr. 4.
9.2.17	- Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors habilitetserklæring for Eidskog kommune for 2017. - Oppdragsavtale for Eidskog kommune 2017. - Statusrapport oppdragsavtale for 2016, tredje tertial (31.12.16). - Oppdrag fra kommunestyret, oppfølging av KS-sak 148/16.
23.3.17	
18.5.17	
7.9.17	- Statusrapport oppdragsavtale 1. halvår 2017 (30.6.17) - Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors habilitetserklæring for Eidskog kommune for revisjonsåret 2017.
19.10.17	
7.12.17	- Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere. - Oppfølging av KU-sak 4/17 (KS-sak 019/17).

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i forskrift om kontrollutvalg § 18.
9.2.17	
23.3.17	
18.5.17	
7.9.17	Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2018 behandles kontrollutvalget..
19.10.17	
7.12.17	Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i koml. § 77 nr. 6.
9.2.17	- Kontrollutvalgets årsrapport for 2016 behandles og oversendes deretter kommunestyret til behandling. - Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. - Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
23.3.17	•
18.5.17	•
7.9.17	•
19.10.17	•
7.12.17	• Kontrollutvalgets årsplan for 2018 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret til orientering.

Sak nr.	Sak
56/2017	Samtale med ordføreren.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer ordfører Kamilla Thue til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Eidskog kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

I tillegg ønsker kontrollutvalget at du orienterer litt om regionreformen og status på hva som skjer på med denne reformen for vår region.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
57/2017	Informasjon om prosjektet Kultur for læring .

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Kopi av brev til kommunestyret i Eidskog fra styreleder Arne Sørli i Eidskog Naturbarnehage, vedrørende tilskuddssatser for private barnehager.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

Kontrollutvalget fikk i et fellesmøte med alle kontrollutvalgene i regionen 30.8.17 informasjon bl.a. fra Fylkesmannen i Hedmark (Anne Cathrine Holth) om prosjektet **Kultur for læring**. Kontrollutvalget vil gjerne ha en orientering om hvordan det jobbes med dette i Eidskog, herunder

- Hvordan stiller lærerne seg til dette prosjektet, er de motiverte?
- Hvordan er prosjektet planlagt utført og hva er resultatene så langt?

I ettertid har kontrollutvalget mottatt kopi av et brev som er sendt til kommunestyret vedrørende tilskuddssatser for private barnehager. Kommunalsjefen har også mottatt kopi. Kontrollutvalget kan tenke seg en orientering fra kommunalsjefen om det som er hevdet i brevet.

Vi har derfor innkalt kommunalsjef Jon Egil Pettersen om å komme og orientere.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til sak 57/17

Glåmdal sekretariat IKS

8 OKT 2017

J.nr.: 122/17 Arkiv: 411.6.1
Saksbeh.:

Torgun M Bakken

Fra: Arne Sørli <arne.sorli@kongsberg.frisurf.no>
Sendt: 7. oktober 2017 22:29
Til: postmottak@eidskog.kommune.no;
alexander.berg.erichsen@folkevalgt.eidskog.no;
berit.haveraen@folkevalgt.eidskog.no; birgitt.fjeld@folkevalgt.eidskog.no;
espen.fjeldbu@folkevalgt.eidskog.no;
geir.magne.melbye@folkevalgt.eidskog.no;
harald.s.bjerkan@folkevalgt.eidskog.no;
ingun.aastebol@folkevalgt.eidskog.no; ivar.skulstad@folkevalgt.eidskog.no;
jo.hakon.johansen@folkevalgt.eidskog.no; ordforer@eidskog.kommune.no;
sandra.iselin.gaustad@folkevalgt.eidskog.no;
arne.harald.kolstad@folkevalgt.eidskog.no;
astrid.bergersen@folkevalgt.eidskog.no;
atle.hagerud.dyroy@folkevalgt.eidskog.no;
geir.johnny.hesbol@folkevalgt.eidskog.no;
knut.gustav.woie@folkevalgt.eidskog.no;
line.taugbol@folkevalgt.eidskog.no;
roger.martin.skulstad@folkevalgt.eidskog.no;
anne.oiseth@folkevalgt.eidskog.no;
guttorm.kristiansen@folkevalgt.eidskog.no;
per.stenslet@folkevalgt.eidskog.no;
sten.gjermund.fjeldskogen@folkevalgt.eidskog.no;
stine.morken.bakken@folkevalgt.eidskog.no;
hilde.sorli@folkevalgt.eidskog.no; lorentz.moe@folkevalgt.eidskog.no
Kopi: jon.egil.pettersen@eidskog.kommune.no; Torgun M Bakken
Emne: Angående tilskuddssatser for private barnehager 2018
Vedlegg: BrevTilPolitikereTilskuddssatser2018_171007.pdf

Til kommunestyrepolitikere i Eidskog kommune

Kopi: Kommunalsjef for oppvekst og læring, Jon Egil Pettersen

Kopi: Sekretariatet for kontrollutvalget

I følge Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager så skal kommunen fatte vedtak om satser til barnehager innen 31. oktober året før tilskuddsåret. Vi forventer derfor at denne saken blir behandlet på kommunestyremøtet 17. oktober, selv om den ikke står på sakslista ennå.

Vi, de private barnehagene i Eidskog, har laget et felles skriv til saken om tilskuddssatser for private barnehager for 2018, og som vi ønsker at blir lagt ved saken når den kommer til kommunestyret (se vedlegg). Kort fortalt så foreslår administrasjonen en betydelig reduksjon i tilskuddssatsene for 2018, men vi viser at barn i private og kommunale barnehager blir forskjellsbehandlet på en slik måte at tilskuddet vårt blir vesentlig lavere enn det det skulle ha vært. Vi ber dere lese skrivet og ta hensyn til dette når tilskuddssatsene for 2018 skal vedtas.

På vegne av Eidskog Naturbarnehage og Skotterudløkka barnehage,
Arne Sørli
Styreleder Eidskog Naturbarnehage

Angående tilskuddssatser for private barnehager 2018

Sammendrag

Det som kommunen fører på KOSTRA funksjon 211 Styrket barnehagetilbud skal holdes utenfor tilskuddsberegningen til private barnehager, siden dette skal komme alle barn i kommunen til gode, uavhengig av om de går i kommunal eller privat barnehage. Vi viser at kommunen systematisk og over tid forskjellsbehandler barn i private og kommunale barnehager når det gjelder midler til styrking av barn, og det gjør at vi får mindre tilskudd enn det vi skulle ha hatt.

I 2016 fikk mer enn hvert fjerde barn i kommunale barnehager midler til styrking, mens mindre enn hvert tiende barn i private barnehager fikk det samme. Det er da ikke så forskjell på barna i Eidskog? Hvis barna hadde blitt likebehandlet, basert på styrkingsandelen i private barnehager, så skulle 2,55 millioner av de 4,16 millioner kroner kommunen har ført på Styrket barnehagetilbud i 2016 isteden ha vært ført på ordinær barnehagedrift. Det ville gi en tilskuddssats for 2018 på 209 215 kr for småbarnsplass, en økning på 3,3 % istedenfor en nedgang på 8,4 %.

Inntil en likebehandling slår ut i regnskapene (tilskuddet er basert på regnskapet to år tidligere), foreslår vi at de reelle tilskuddssatsene for 2018 settes til samme nivå som i 2017.

Forslag til vedtak:

1. Kommunale og private barnehager skal likebehandles når det gjelder ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn.
2. Vedtak om ekstra ressurser til styrket tilbud til et barn skal være skriftlig og angi antall timer barnet får styrket tilbud. Barnehagene skal ha innsyn i sum timer i kommunale barnehager og sum timer i private barnehager.
3. De samlede tilskuddssatsene for private barnehager for 2018 legges på samme nivå som i 2017: 202 366 kr for små barn og 98 104 kr for store barn. Tilskuddet består av en del basert på tilskuddsberegningen fra 2016-regnskapet (185 310 kr for store barn, 88 137 kr for små), samt et ekstra tilskudd på kr 17 056 for små barn og 9 967 kr for store barn, for dekke opp i manglende likebehandling av barn i kommunale og private barnehager i 2016.

Detaljer

Forslaget til tilskuddssats for private barnehager for 2018 utgjør en reduksjon på 8,4 % sammenlignet med i 2017 (småbarnstilskudd fra 202 366 kr til 185 310 kr). Vi har gått gjennom grunnlagstallene for beregningen, og finner flere ting å stille spørsmål ved. Den viktigste er en systematisk forskjellsbehandling over tid av kommunale og private barnehager når det gjelder regnskapspost 211 styrket barnehagetilbud. Det gjør at vi får et mindre tilskudd enn det vi mener at vi skulle ha fått.

Tilskuddet til private barnehager er basert på kommunens utgifter pr. barn. Kommunens utgifter til barnehagedrift deles regnskapsmessig opp i tre hoveddeler, som i KOSTRA kalles:

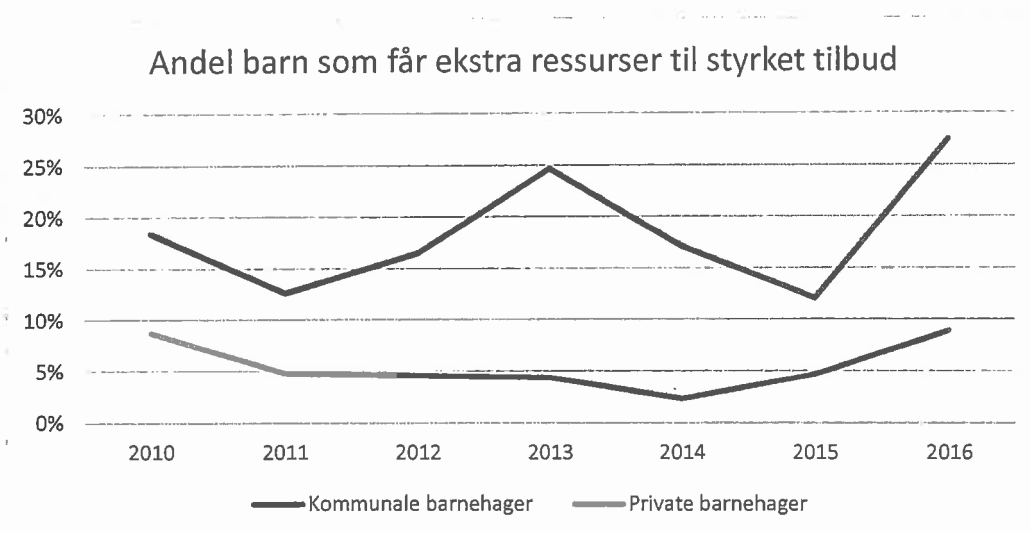
- 201 Førskole: Ordinær drift med lønn, driftsutgifter, kjøp av inventar og utstyr
- 211 Styrket barnehagetilbud: Ekstra ressurser til barn som trenger et styrket tilbud. Styrking skal ikke gå ut over ordinær drift og derfor er dette et tillegg til ordinær drift. Skal gå både til private og kommunale barnehager. Eksempel: logoped.
- 221 Førskolelokaler

Her er det viktig å merke seg at alt under post 211 Styrket barnehage tilbud i sin helhet skal holdes utenfor tilskuddsberegningen til private barnehager.

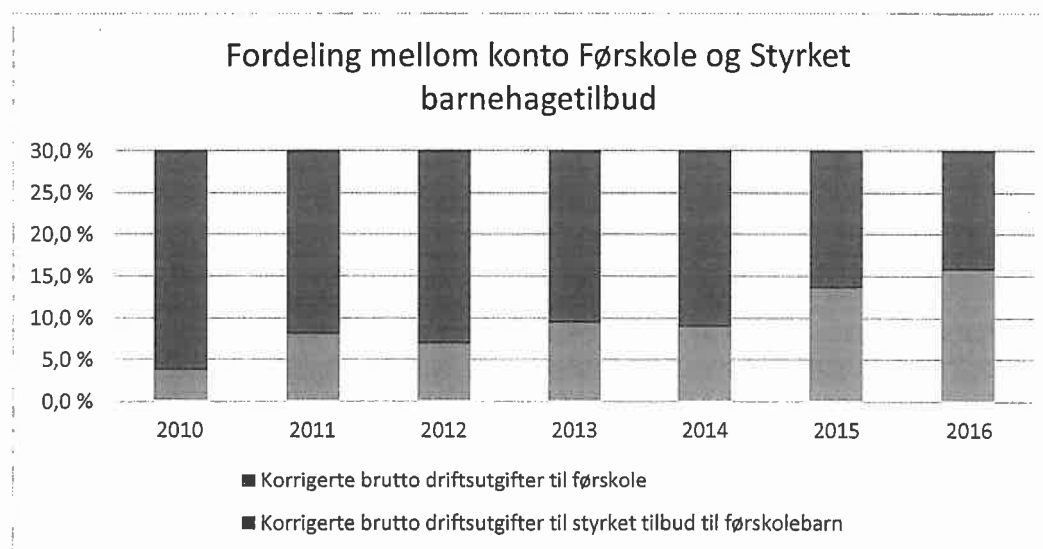
Ved hjelp av KOSTRA-tall ser vi to viktige ting (se vedlegg for KOSTRA-tabell og beregninger):

1. **Andelen barn i private barnehager som får et styrket barnehage tilbud er langt mindre enn for barn i kommunale barnehager.** I 2016 fikk 27% (45 stk) av barna i kommunale barnehager ekstra ressurser til styrking, mens bare 9% (4 stk) av barna i private barnehager. Forskjellen gjelder systematisk over tid. Tilnærmet alle barn som får styrking går i kommunale barnehager.
2. **Post 211 Styrket barnehage tilbud utgjør en stadig økende andel av kommunens barnehageutgifter. Det vil si at et stadig større beløp holdes unna tilskuddsunderlaget til de private barnehagene.** I 2010 var beløpet til styrking 886 000 kr, mens i 2016 var det 4 166 000 kr.

De to grafene nedenfor viser dette tydelig.

Her er grafen som viser at konto 211 Styrket barnehage tilbud, en post som skal holdes utenfor tilskuddsberegningen til private barnehager, utgjør en stadig større del av kommunens barnehageutgifter:

Nøkkelspørsmålet her er: **Er det grunn til å tro at barna i kommunale barnehager har et veldig annerledes behov for styrking enn barna i private barnehager?** Nei, mener vi. At over en firedel av barna i kommunale barnehager skal ha et slikt behov, mens det er under en tidel av barna i private barnehager, er helt usannsynlig og må så fall begrunnes særdeles godt. Er det ikke mer naturlig å anta at barn i barnehagene i Eidskog stort sett har de samme behovene, uavhengig av om de går i kommunale eller private barnehager? I så fall bør dere politikere være enige med oss i at kommunale og private barnehager skal likebehandles når det gjelder styrket barnehagetilbud. Vi ønsker oss en slik likebehandling.

Det er vanskelig å vurdere om det er andelen styrking i private barnehager som er riktig eller andelen i de kommunale. Her er et regneeksempel fra 2016 regnskapet som viser hvor mye det utgjør for tilskuddet hvis man antar at det er andelen styrking i private barnehager som er riktig, dvs. 9,2 % av barna skal ha styrking. Tallene er hentet fra KOSTRA-tabellen i vedlegget.

Kostnader styrking pr. barn for hele kommunen = 4 166 000 kr / 49 barn = 85 020 kr/barn

Antall barn i kommunale barnehager som skulle ha hatt styrking: 9,2% * 164 barn = 15

Kostnad styrking: (15 kommunale barn + 4 private barn) * 85 020 kr = 1 615 380 kr.

Forskjell mellom regnskapsført styrking og reell styrking: 4 166 000 kr - 1 615 380 kr = 2 550 620 kr.

Det er naturlig å anta at denne forskjellen er å anse som ordinær drift og dermed skal legges til KOSTRA funksjon 201 Førskole. Når en slik økning legges inn i kommunens tilskuddsregneark for 2018, så gir det en tilskuddssats på 209 215 kr for småbarnsplass. **Det vil si en økning på 3,3 % istedenfor en nedgang på 8,4 %.**

En annen måte å se det på er i årsverk. Kommunen har brukt 4 166 000 kr til styrking, noe som utgjør rundt 7 årsverk (600 000 pr. årsverk inkl. pensjon og arbeidsgiveravgift). Barna i private barnehager utgjør 22%, og vi skulle da egentlig hatt 7 * 22% = 1,5 årsverk av disse. I praksis fikk vi kun noen få timer i uka til de 4 barna vi hadde styrking på.

Hvordan rette opp i denne skjevheten?

Vårt forslag: Vi ønsker oss ideelt sett et sett med objektive kriterier som barn tildeles styrking etter. Vi ser at dette kan være vanskelig å definere, men **som et minimum ønsker vi at alle vedtak om styrking skal være skriftlige og at de angir antall timer barnet får styrking.** Og videre at kostnader som ikke er knyttet til vedtak om styrking føres som ordinær drift på konto 201 Førskole. Et slikt system sikrer etterprøvbarehet, og man kan da se forskjell på om et barn får en time uka i styrking eller f.eks. 50% av tiden. Med dagens rapportering får man bare vite antall barn, noe som ikke skiller på disse tilfellene. Det trenger ikke være en helt lik fordeling mellom kommunale og private barnehager, men den bør være innenfor rimelighetens grenser og ikke være systematisk til den ene eller den andres fordel.

Det trengs noen avklaringer før et slikt system kan settes i gang. Hvilke kriterier skal man bruke? Og skal man legge seg nærmere den styrkeandelen for kommunale barnehager på 27% eller nærmere den for private barnehager på 9%? Vi tenker oss at man kan bruke høsten på nødvendige avklaringer og at systemet kan være i drift fra 01.01.2018.

Tilskuddssatsene for 2018 er basert på regnskapet for 2016. Derfor vil det i utgangspunktet ta to år før et eventuelt nytt system slår ut i tilskuddsberegningen og skjevheten blir korrigert. Vi vil derfor

foreslå at kommunen bruker samme sats i 2018 som i 2017. Det er lavere enn det vi har regnet ut at vi har krav på hvis vi hadde blitt likebehandlet, 209 215 kr. På den annen side er det høyere enn den foreslåtte tilskuddssatsen på 185 310 kr. Vi mener at det kan være en god middelvei inntil effekten av likebehandling kommer inn i regnskapene på ordinær måte.

For Eidskog Naturbarnehage,

For Skotterudløkka barnehage,

Arne Sørli, styreleder

Torgrim Johansen, eier

Vedlegg 1, KOSTRA-tall og beregninger

KOSTRA

KOSTRA tallene er hentet fra Statistisk sentralbyrå, tabell 04683: C. Barnehager - grunnlagsdata (K).

Alle kostnader er oppgitt i 1000 kr.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Korrigerte brutto driftsutgifter til førskole, funksjon 201	21 768	23 162	26 572	25 261	26 008	23 132	21 969
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn, funksjon	886	2 067	2 030	2 686	2 596	3 681	4 166
Barn med barnehageplass i kommunale barnehager	201	206	206	207	181	182	164
Barn med barnehageplass i private barnehager	23	21	22	23	43	43	45
Antall barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, alle	39	27	35	52	32	24	49
Antall barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, kommune	37	26	34	51	31	22	45
Årsverk i alt kommunale barnehager	49	51	55	59	48	46	45

Beregninger

Tabellen nedenfor viser beregninger og tall avledet fra KOSTRA-tabellen.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Andel driftsutgifter til førskole 1)	96 %	92 %	93 %	90 %	91 %	86 %	84 %
Andel driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn 1)	4 %	8 %	7 %	10 %	9 %	14 %	16 %
Andel barn i privat barnehage	10 %	9 %	10 %	10 %	19 %	19 %	22 %
Andel av styrkede barn som går i privat barnehage	5 %	4 %	3 %	2 %	3 %	8 %	8 %
Andel av barn i kommunale barnehager som får styrking	18 %	13 %	17 %	25 %	17 %	12 %	27 %
Andel av barn i private barnehager som får styrking	9 %	5 %	5 %	4 %	2 %	5 %	9 %
Kostnad pr. barn som får styrking	23	77	58	52	81	153	85
Antall barn i kommunale barnehager som skulle ha fått ekstra ressurser til styrking, gitt likebehandling basert på samme prosentsats som for private barnehager	17	10	9	9	4	8	15
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn, gitt likebehandling	443	828	601	517	423	1 605	1 579
Brutto driftsutgifter til styrket som skulle ha blitt ført på ordinær drift	443	1 239	1 429	2 169	2 173	2 076	2 587

1) Angir fordelingen mellom konto 201 Førskole og konto 211 Styrket barnehagetilbud

Vedlegg 2, Spørsmål til regnskapsføringen i 2016-regnskapet

Disse spørsmålene går direkte til kommunalsjef for oppvekst og læring, Jon Egil Pettersen:

I møte med kommunen i september ble nedgangen i tilskuddssatser fra 2017 til 2018 forklart med to hovedpunkter:

1. Overgang fra å ha kommunalt foretak til ikke å ha det
2. Langtidssykemelding på to styreere

Til punkt 1)

Vi kan ikke se at organisasjonsform skal ha noe å si for de reelle utgiftene til barnehagedrift. Selv om man legger ned et kommunalt foretak, så forsvinner jo ikke utgiftene. De vil bare synliggjøres på en annen måte. Vi ønsker derfor at kommunen redegjør for hvor renholdsutgifter, vaktmester osv., som tidligere fremkom på 300-serien gjennom overføringer til det kommunale foretaket, nå er regnskapsført. Det er de reelle utgiftene til barnehagedrift som skal med i tilskuddsberegningen, uavhengig av hvilken konto de er ført på.

Til punkt 2)

I følge regnskapet er refusjon sykelønn på 1 564 609 kr, mens vikarlønn sykefravær er på 894 404 kr. Hvordan forklares denne forskjellen? Så vidt vi vet ble de to styrerstillinger i sykefraværperioden dekket opp henholdsvis av en person som normalt jobber i grunnskole og en i administrasjonen. Har deres lønn i den perioden de jobbet som styreere blitt kontert på barnehage? Eller har lønnen deres blitt kontert der den normalt blir kontert?

Andre punkter

1. Regnskapet viser renhold på 173 000 kr i året for tre store barnehager. Er dette riktig? Eidskog Naturbarnehage brukte 96 387 kr på renhold i 2016, fordelt på 260 m². Og da har vi vært nøye på å ikke vaske mer enn vi absolutt må. Kommunale barnehager har et leke- og oppholdsareal på 1548 m² noe som skulle tilsi en renholdskostnad på 573 900 kr ved samme kostnad per m². Enten må dere da vaske tre og halv gang så lite så, noe som neppe er forsvarlig, eller så må deler av renholdskostnadene ha vært ført på andre kontoer. Vi trenger ekstra forklaring på dette.
2. Hvor i barnehageregnskapet synliggjøres utgifter til vaktmester? I regnskapet for 2015 var dette en egen post på 175 890 kr, mens vi finner ingenting om vaktmestertjenester i regnskapet for 2016.
3. I Kongsvinger kommune er satsen på tilskudd til småbarn på 220 000 kr og i Grue 239 000 kr, mens den i Eidskog er foreslått på 185 310 kr for 2018. Kongsvinger kommune har lavere pedagogtetthet i barnehagene enn vi har i Eidskog, dvs. lavere lønnskostnader, og også lavere bemanning (årsverk i kommunale barnehager delt på antall barn i kommunale barnehager). Hva er det da som gjør at vi får så mye lavere satser enn i nabokommunene?

Sak nr.	Sak
58/2017	Informasjon om innkjøpsordningen i Eidskog.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

Kontrollutvalget i Eidskog har i sin tiltaksplan sagt at de ønsker en orientering om innkjøpsordningen i Eidskog.

Eidskog har tidligere vært en del av regionalt innkjøp i Glåmdalsregionen (RIIG), men har meldt seg ut. Dette krever at kommunen lager egne avtaler og rutiner for å tilfredsstillende lov om offentlige anskaffelser. Kontrollutvalget ønsker at du orienterer om hvordan innkjøp fungerer i Eidskog kommune nå og hvilken grad kommunen har fått på plass tilfredsstillende avtaler og rutiner/systemer for innkjøp i Eidskog kommune.

Vi har derfor innkalt innkjøpskonsulent Bob Charles Andersen om å komme og orientere.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
59/2017	Orientering om kvalitetslosen og avvikssystemet.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Eidskog har i sin tiltaksplan sagt at de ønsker en orientering om Kvalitetslosen og avvikssystemet og har bedt rådmannen om å orientere. Vi har også sagt at hvis rådmannen ønsker å ha med seg noen andre til å orientere i møtet, er dette selvsagt i orden for kontrollutvalget.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
60/2017	Oppfølging av forvaltningsrevisjon i barnevernet.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Tilbakemelding fra rådmannen, datert ...

Saksopplysninger

Hedmark Revisjon IKS la i januar 2017 fram en forvaltningsrevisjon knyttet til *Barnevernet i Eidskog kommune*, etter bestilling fra kontrollutvalget. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget 9.2.17 og deretter endelig i kommunestyret 21.3.17, sak 020/17, med følgende vedtak:

- a. Kommunestyret tar rapport om **Barnevernet i Eidskog kommune** til orientering.
- b. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger.
 - i. Enheten bør oppdaterte sine skriftlige eksisterende rutiner innen interkontroll og sikre at det for fremtiden blir gjennomført jevnlig revideringer.
 - ii. Enheten bør formalisere arbeidet med internkontroll, f. eks gjennom å ha det som hovedtema på enkelte fagmøter, og sørge for at det blir skrevet referat.
 - iii. Enheten bør vurdere å utarbeide flere skriftlige ruiner for sitt arbeid, slik at de ikke blir så sårbare ved plutselige endringer i arbeidstokken.
 - iv. Enheten bør vurdere om det er hensiktsmessig å kreve egenerklæring fra eksterne sakkyndige med tanke på habilitet.
- c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.10.17.

Kontrollutvalget har bedt om en skriftlig tilbakemelding på hvordan rapportens anbefalinger (jf. vedtakets pkt. b) er fulgt opp, med frist 11.10.17. I skrivende stund er ikke svar mottatt, så dette vil bli ettersendt.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens tilbakemelding til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
61/2017	Samtale med rådmannen.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Tertialrapport for andre tertial 2017.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget innkaller rådmann Trond Stenhaug til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Eidskog kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen:

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpne tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av KS-saker. **Kontrollutvalget vil ha en oversikt over ikke oppfulgte kommunestyrevedtak og hvorfor de ikke er fulgt opp.***
- *Sykefraværet i kommunen.*

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
62/2017	Rapport undersøkelse eiendomsskatt.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Rapport fra Hedmark Revisjon IKS, datert 12.10.17.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fikk i møtet 23.3.17 en informasjon om eiendomsskatt. I møtet 18.5.17 behandlet kontrollutvalget saken om eiendomsskatt på nytt, bl.a. på bakgrunn av alle klager som har kommet på eiendomsskatten. Saken (sak 32/17) ligger som vedlegg 2. Kontrollutvalget sendte denne saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret bevilger maksimalt kr 140 000, slik at kontrollutvalget kan bestille fra Hedmark Revisjon IKS, en særskilt undersøkelse av prosessen rundt eiendomsskatt, inkludert retaksering som har skjedd i det siste halve året.
2. Kontrollutvalget sørger for bestilling og oppfølgingen av bestillingen.
3. Rapporten sendes kommunestyret etter gjennomføringen.

Kommunestyret behandlet kontrollutvalgets sak i møtet 15.6.17 og gikk enstemmig inn for kontrollutvalgets forslag.

I møtet 28.6.17, sak 40/17 bestilte kontrollutvalget en undersøkelse med følgende problemstillinger:

- 1) Hvordan er ansvar og oppgaver ved retakseringen av eiendomsskatt ivaretatt, herunder om valg av takseringsfirma var i tråd med kommunestyrets vedtak og gjennomført i henhold til anskaffelsesregelverket.
- 2) Er saksbehandling, inklusiv prosjektledelse og øvrige ressurser stilt til rådighet, knyttet til retakstfastsettelse og beregning av eiendomsskatt tilfredsstillende?
- 3) Er informasjon og klagebehandling ivaretatt på en tilfredsstillende måte, herunder om det er innhentet tilstrekkelig dokumentasjon for takseringen av de enkelte objektene og om eierne har fått god nok informasjon om grunnlaget for taksten på den enkelte eiendom?
- 4) Ble det undervegs vurdert å utsette iverksettingen av retakseringsprosjektet pga utfordringene som oppsto undervegs?

Nå foreligger rapporten, jf. vedlegg 1. Gjennomgangen viser at det har vært mange kritikkverdige forhold til saken eiendomsskatt i Eidskog. Revisjonen sier følgende under kap. 12 Konklusjon:

Vi trekker frem følgende aspekter som etter vår vurdering er sentrale i hvorfor dette ikke forløp slik det skulle:

- **Meget dårlig administrativ styring og organisering av omtakseringsarbeidet**
- **Manglende kontraktsoppfølgelse av eksternt firma**

Rådmannen sier i sin tilbakemelding (kap. 13): «Rådmannen sier seg i hovedsak enig i hovedkonklusjonene». Han ønsker å «rette blikket på læring og systemforbedring».

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar Hedmark Revisjon IKS sin rapport om «Undersøkelse om Eiendomsskatt i Eidskog» til orientering og vil uttrykke bekymring for manglende rutiner og kunnskap på dette området.
2. Rapporten sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar Hedmark Revisjon IKS sin rapport om «Undersøkelse om Eiendomsskatt i Eidskog» til orientering og ber rådmannen iverksette nødvendige tiltak slik at ikke slike rutinesvikter og feil oppstår igjen.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til sak 62/17

12 OKT 2017	
J.nr.: F-123/17	Arkiv: 4116.5
Saksbeh.:	

Postboks 84, 2341 Løten

Telefon: 62 43 58 00

www.hedmark-revisjon.no

post@hedmark-revisjon.no

Org.nr.: 974 644 576 MVA

Bankgiro: 1822.46.49505

Glåmdal sekretariat IKS
v/Torgun M. Bakken
Torgun.M.Bakken@gs-iks.no

Saksbeh.:
Mathias Grendahl Sem

Direkte tlf.:
97 78 26 24

Deres ref.:

Vår ref.:
FR 2017/200

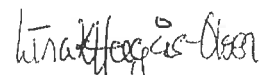
Dato:
12.10.2017

Rapport fra gjennomført undersøkelse

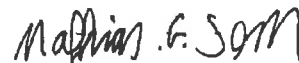
Vedlagt følger sluttrapport fra undersøkelsen knyttet til "*Eiendomsskatt i Eidskog*"

Rapporten oversendes kontrollutvalget for videre behandling.

Vennlig hilsen

Lina Høgås-Olsen
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Mathias Grendahl Sem
Utøvende forvaltningsrevisor

Undersøkelse 2017

Utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS
på oppdrag fra kontrollutvalget i Eidskog kommune

Undersøkelse om Eiendomsskatt Eidskog

Rapport – Den 12.10. 2017

Hedmark Revisjon IKS

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
Org.nr: 974 644 576 MVA

1 Forord

Rapporten er et resultat av undersøkelse «Eiendomsskatt i Eidskog kommune». Rapporten har vært sendt på uttalelse til rådmannen, og uttalelsen fremkommer av rapporten. Rapporten, som utgjør prosjektets sluttprodukt, avleveres herved til revisjonens oppdragsgiver, kontrollutvalget i Eidskog kommune.

Utøvende forvaltningsrevisor Mathias Grendahl Sem har ført rapporten i pennen. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Lina Kristin Høgås-Olsen har kvalitetssikret arbeidet og deltatt under intervjuer.

Revisjonen ønsker å takke kommunens administrasjon for nødvending tilrettelegging og bistand i prosjektforløpet. En takk rettes også til alle intervjuobjekter som har stilt opp. Intervjuene ble gjennomført med åpenhet rundt temaene som ble tatt opp.

Kongsvinger, den 12. oktober 2017

Lina Kristin Høgås-Olsen

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Mathias Grendahl Sem

Utøvende forvaltningsrevisor

Innhold

1	FORORD	2
2	SAMMENDRAG	5
3	BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	6
3.1	KORT OM EIENDOMSSKATT I EIDSKOG KOMMUNE	6
3.2	BESTILLINGEN FRA KONTROLLUTVALGET	7
4	FORMÅL	9
4.1	PROBLEMSTILLINGER	9
5	AKTUALITET	9
6	AVGRENSNINGER	10
7	METODE FOR REVISJONEN	10
8	PROBLEMSTILLING 1	11
8.1	BAKGRUNNSINFORMASJON	11
8.2	FUNN	12
8.2.1	SAKKYNDIG NEMND OG KLAGENEMND	12
8.2.2	ADMINISTRATIV ORGANISERING	13
8.2.3	PROSJEKTPLANLEGGING	14
8.2.4	ANSKAFFELSEN AV VERDITAKST AS	14
8.2.5	OPPFØLGING AV KONTRAKTEN	17
8.3	REVISORS VURDERINGER	18
8.3.1	ANSVAR OG OPPGAVER	18
8.3.2	ANSKAFFELSEN OG OPPFØLGINGEN	18
9	PROBLEMSTILLING 2	21
9.1	BAKGRUNNSINFORMASJON	21
9.2	FUNN	21
9.2.1	NEMNDAS SAMMENSETNING OG KOMPETANSE OG ARBEID	21
9.2.2	ADMINISTRATIV STØTTE	23
9.3	REVISORS VURDERING	25
10	PROBLEMSTILLING 3	26
10.1	BAKGRUNNSINFORMASJON	26
10.2	FUNN	26

Undersøkelse: Eiendomsskatt i Eidskog
2017

10.2.1	OPPFØLGING AV INFORMASJONSDELEN AV PROSJEKTPLANEN	26
10.2.2	RUTINER FOR KLAGEBEHANDLING	27
10.2.3	INNHENTINGEN AV INFORMASJON OM DET ENKELTE OBJEKT OG TAKSTBAKGRUNN	28
10.3	REVISORS VURDERING	28
11	PROBLEMSTILLING 4	30
11.1	BAKGRUNNSINFORMASJON	30
11.2	FUNN	30
11.3	REVISORS VURDERING	30
12	KONKLUSJON	31
13	RÅDMANNENS HØRINGSUTTALELSE	33
14	REFERANSER	35

2 Sammendrag

Rapporten har tatt for seg fire problemstillinger som belyser forskjellige aspekter rundt prosessen med retaksering i Eidskog kommune. Det er brukt dokumentanalyse og intervjuer for innhenting av det datamaterialet som rapportens konklusjoner baserer seg på. Alle intervjuer er verifisert av intervjuobjektene og rapporten har blitt oversendt kommunens administrasjon ved rådmann for uttalelse. Uttalelsen er tatt med i kapittel 13.

Eidskog kommune innførte eiendomsskatt i 2007. Prosessen med taksering den gang, gikk ikke som planlagt og endte med et stort antall klager. Etter eiendomsskatteloven¹ skal det vært tiende år gjennomføres en allmenn taksering. Kommunen vedtok i desember 2015 å gjennomføre en retaksering.

Prosessen med retaksering begynte bra med opplæring av nemnder og utarbeidelse av prosjektplan. Dette skulle ikke vare, og resultatet har blitt et resultat som ikke er bedre enn det fra 2007. Det har kommet inn omtrent 770 klager fordelt på 550 klager, det er uro i kommunen omkring prosessen og media har skrevet flere artikler om problemene.

Revisjonens rapport har kommet frem til følgende to hovedgrunner til at resultatet har blitt som det har blitt:

- **Meget dårlig administrativ styring og organisering av omtakseringsarbeidet**
- **Manglende kontraktsoppfølgelse av eksternt firma**

Problemstilling nummer 1, ansvar og oppgavefordeling herunder anskaffelse og oppfølging av eksternt firma, har avdekket en sakkyndig nemnd som er satt sammen i strid med kommunens egne vedtekter. Det har vært en manglende evne i administrasjonen til å dekke inn frafall av kritisk kompetanse. Anskaffelse av det eksterne takstfirma bryter både med hensikten til kommunestyrets vedtak og med lovverket i lov om offentlige anskaffelser. Den inngåtte kontrakten har heller ikke blitt fulgt opp.

Problemstilling nummer 2, om saksbehandling, prosjektledelse og ressurser har avdekket en sakkyndig nemnd som ikke har fått den administrative støtten den skulle ha. Samme nemnd har hatt utskiftninger av medlemmer, med dertil valg av nye som bryter med god forvaltningsskikk. Dette har ført med seg en svekkelse av den samlede kompetansen til den sakkyndige nemnda. Det har vært en svak styring av prosessen og er utøvet flere brudd på god forvaltningsskikk.

Problemstilling 3, informasjon til innbyggere, tilstrekkelig grunnlag for takstfastsettelse og klagebehandling, har avdekket usikkerhet i den sakkyndige nemnda vedrørende takstforslagene fra det eksterne firma og til dels dårlig bildekvalitet. Informasjonen som har gått ut til kommunens innbyggere, har ikke vært i tråd med prosjektplanen og har ligget på et minimum. Det har ikke blitt gjort klart for klagebehandling i forkant fra kommunens side.

Problemstilling 4, om det ble vurdert å utsette prosessen, har avdekket at det ikke finnes noe skriftlig dokumentasjon på dette, men at det skal ha vært tema på et møte i den sakkyndige nemnda.

¹ § 8A-3 Verdssettning

3 Bakgrunn for prosjektet

3.1 Kort om eiendomsskatt i Eidskog kommune

Eiendomsskatten er en kommunal skatt, jf. eiendomsskatteloven § 2. Kommunestyret avgjør selv om det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen.

Eidskog kommune innførte skatt på alle faste eiendommer i kommunen fra 1. januar 2007 etter kommunestyrevedtak 29.6.2006, sak nr. 06/1025.

Eidskog kommune har valgt en sakkyndig nemnd bestående av 3 medlemmer og vedtekter for sakkyndig nemnd i samsvar i tråd med sak nr. 06/1025 i kommunestyret 21.6.2007.

Siden eiendomsskatten ble vedtatt innført f.o.m 2007 har kommunestyret fastsatt følgende eiendomsskattegrunnlag, jf. eiendomsskatteloven § 11 og 13:

- Eiendomsskatt for 2007: Eiendomsskattesats på 2,00 % og bunnfradrag med kr 250 000,- etter kommunestyrevedtak 21.12.2006, sak nr. 06/2211
- Eiendomsskatt for 2008: Eiendomsskattesats på 4,00 % og bunnfradrag med kr 310 000,- etter kommunestyrevedtak 20.12.2007, sak nr. 07/2990
- Eiendomsskatt for 2009: Eiendomsskattesats på 4,75 % og bunnfradrag med kr 220 000,- etter kommunestyrevedtak 12.11.2008, sak nr. 08/2406
- Eiendomsskatt for 2010: Eiendomsskattesats på 4,75 % og bunnfradrag med kr 100 000,- etter kommunestyrevedtak 10.12.2009, sak nr. 09/3123
- Eiendomsskatt for 2011: Eiendomsskattesats på 5,5 % og bunnfradrag med kroner 50 000,- etter kommunestyrevedtak 13.12.2010 sak nr. K -088/10
- Eiendomsskatt for 2012: Eiendomsskattesats på 5,5 % og bunnfradrag med kroner 75 000,- etter kommunestyrevedtak 20.12.2011, sak nr. K -111/11
- Eiendomsskatt for 2013: Eiendomsskattesats på 5,0 % og bunnfradrag med kroner 75 000,- etter kommunestyrevedtak 13.12.2012, sak nr. K -103/12
- Eiendomsskatt for 2014: Eiendomsskattesats på 4,5 % og bunnfradrag med kroner 75 000,- etter kommunestyrevedtak 10.12.2010, sak nr. K -118/13
- Eiendomsskatt for 2015: Eiendomsskattesats på 6,5 % og bunnfradrag med kroner 75 000,- etter kommunestyrevedtak 11.12.2014, sak nr. K-130/14
- Eiendomsskatt for 2016: Eiendomsskattesats på 6,5 % og bunnfradrag med kroner 75 000,- sak nr. K-sak 145-45 i 2015.
- Eiendomsskatt for 2017: Eiendomsskatt skattesats for boliger og fritidsboliger på 5 % og bunnfradrag med kr 125 000,-.

Etter eiendomsskattelovens hovedregel, så skal det gjennomføres taksering hvert tiende år. Eidskog kommune innførte eiendomsskatt i 2007, så ny taksering burde gjennomføres i 2017. Loven åpner for at ny taksering både kan gjøres tidligere og inntil tre år senere dersom særlige tilfeller ligger til grunn.

Den takseringen som ble gjennomført i 2007, førte med seg en del feil og et stort antall med klager. I sakvurderingen til kommunestyre i forbindelse med omtakseringen ble det trukket frem at

«Kvaliteten på eiendomsskattetakseringen i Eidskog er svært varierende, og på en del områder kritisk dårlig. Det er feil og mangler som er nødvendig at blir rettet opp gjennom en ny alminnelig taksering»

Det blir videre trukket frem at omtakseringen er viktig for å kunne sette riktig promillesats. De nye takstene vil være gyldige i 10 år og vil bli et mer korrekt utgangspunkt for promillesetting.

3.2 Bestillingen fra kontrollutvalget

Kontrollutvalget fikk i møte den 23.3.2017 en informasjon om eiendomsskatt. Kontrollutvalget uttrykte i møtet at var kritisk til måten prosessen m.h.t retaksering hadde vært gjennomført på, ikke minst i forhold til informasjon til innbyggerne.

Kontrollutvalget vedtok i sak 16/2017:

1. Kontrollutvalget avventer kommunestyrets evaluering av prosessen, før de eventuelt tar stilling til om det er grunnlag for ytterligere undersøkelser.
2. For øvrig takker kontrollutvalget for informasjonen og tas saken til orientering.

Kontrollutvalget behandlet saken på nytt i møte den 18.5.2017. Etter møtet i kontrollutvalget den 23.3.2017 hadde det kommet fram at kommunen skulle ha mottatt nærmere 600 klager. Kommunestyret hadde heller ikke tatt stilling til sin evaluering av ordningen.

Kontrollutvalget kom derfor fram til at de ønsket å bestille en særskilt gjennomgang av ordningen fra Hedmark Revisjon IKS. Siden kontrollutvalget ikke hadde midler i 2017 til å gjennomføre en slik undersøkelse, kom utvalget fram til at det måtte be kommunestyret om tilleggsbevilgning for å få gjennomført undersøkelsen.

Kontrollutvalget fattet i møte den 18.5.2017, ref. sak 031/2017 følgende vedtak:

1. Kommunestyret bevilger maksimalt kr 140 000, slik at kontrollutvalget kan bestille fra Hedmark Revisjon IKS, en særskilt undersøkelse av prosessen rundt eiendomsskatt, inkludert retaksering som har skjedd i det siste halve året.
2. Kontrollutvalget sørger for bestilling og oppfølgingen av bestillingen.
3. Rapporten sendes kommunestyret etter gjennomføringen.

Sekretariatet får fullmakt til å avtale nærmere problemstillinger og leveringstidspunkt med Hedmark Revisjon IKS, dersom kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag.

Kontrollutvalget sluttet seg enstemmig til dette.

Kommunestyret behandlet saken i møte den 15.6.2017, og tiltrådte enstemmig kontrollutvalgets innstilling til vedtak.

Prosjektplan fra Hedmark Revisjon IKS ble behandlet av kontrollutvalget den 28.6.17 i sak 40/2017 og undersøkelsen ble bestilt med følgende vedtak:

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar oppstart av en undersøkelse knyttet til prosessen rundt eiendomsskatt i Eidskog kommune.
2. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - 1) Hvordan er ansvar og oppgaver ved retakseringen av eiendomsskatt ivaretatt, herunder om valg av takseringsfirma var i tråd med kommunestyrets vedtak og gjennomført i henhold til anskaffelsesregelverket.
 - 2) Er saksbehandling, inklusiv prosjektledelse og øvrige ressurser stilt til rådighet, knyttet til retakstfastsettelse og beregning av eiendomsskatt tilfredsstillende?
 - 3) Er informasjon og klagebehandling ivaretatt på en tilfredsstillende måte, herunder om det er innhentet tilstrekkelig dokumentasjon for takseringen av de enkelte objektene og om eierne har fått god nok informasjon om grunnlaget for taksten på den enkelte eiendom?
 - 4) Ble det underveis vurdert å utsette iverksettingen av retakseringsprosjektet pga utfordringene som oppsto underveis?

4 Formål

Formålet er å undersøke om prosessen med retaksering av eiendomsskatt i Eidskog kommune er gjennomført i samsvar med eiendomsskatteloven. I tillegg vurderes det om saksutredning er i samsvar med reglementer, lover og forskrifter, og om det som anses å være gjeldende saksbehandlingsrutiner er fulgt.

4.1 Problemstillinger

De vedtatte problemstillinger er følgende:

- Hvordan er ansvar og oppgaver ved retakseringen av eiendomsskatt ivaretatt, herunder om valg av eksternt takseringsfirma er i tråd med kommunestyrets vedtak og om anskaffelsen er gjennomført i henhold til anskaffelsesregelverket.
- Er prosjektledelse og øvrige ressurser stilt til rådighet, og videre er saksbehandling knyttet til retaksering, herunder fastsettelse og beregning av eiendomsskatt, gjort tilfredsstillende?
- Er informasjon og klagebehandling ivaretatt på en tilfredsstillende måte, herunder om det er innhentet tilstrekkelig dokumentasjon for takseringen av de enkelte objektene, og om eierne har fått god nok informasjon om grunnlaget for taksten på den enkelte eiendom?
- Ble det underveis vurdert å utsette iverksettingen av retakseringsprosjektet på grunn av utfordringene som oppsto underveis?

5 Aktualitet

Aktualitet og nytteverdi vurderes i forhold til om det er eller kan avdekkes risikoområder som kan medføre feil og/eller mangler. Det må antas at prosjektet medfører nytteverdi for kommunen, i den grad man kan synliggjøre områder hvor kommunen kan gjøre forbedringer og ta lærdom ved senere nye utskrivinger av eiendomsskatt.

Tematikken rundt eiendomsskatt og den nylig gjennomførte prosessen er tilknyttet stor interesse blant kommunens befolkning. Revisjonens rapport vil være den andre gjennomgangen av prosessen som er foretatt. Den 4.5.2017 fikk KS advokatene i oppdrag fra tidligere konstituert rådmann Heggen, å gjennomgå retakseringsprosessen. Notatet fra KS forelå den 28.7.2017. Notatet er av tidligere konstituert rådmann Heggen unntatt fra offentlighet. Vi har hatt tilgang til notatet og vurderer den til å gi et godt bilde av hvordan prosessen har foregått. Det vil til dels bli overlappende temaer i revisjonens rapport og KS advokaten sitt notat.

6 Avgrensninger

Prosjektet er avgrenset til å omfatte oppfølging av vedtak og saksutredning, og om de som har roller i forhold til retaksering av boliger som grunnlag for utskriving av ny eiendomsskatt har gjort dette i samsvar med regelverk på området og i tråd med det som anses å være forsvarlig og informativ saksbehandling i offentlig sektor.

Det vil ikke bli foretatt en utdypende kronologisk gjennomgang av hva som skjedde når, da notatet til KS advokat Hakon Huus-Hansen dekker dette.

7 Metode for revisjonen

Datamaterialet til undersøkelsen er innhentet i hovedsak gjennom de samfunnsvitenskapelige metodene intervju og dataanalyse.

Undersøkelsen vil blant annet omfatte gjennomgang og vurdering av relevante dokumenter. Dette er en hyppig brukt framgangsmåte for innsamling av data. Ved innholdsanalyse av dokumenter gjennomgår vi dokumenter systematisk for å finne informasjon som er egnet til å kaste lys over forholdene som skal undersøkes.

Det er gjennomført dokumentanalyse av en stor dokumentmengde av typen møtereferater, kontrakter, kommunestyrevedtak, saksutredninger og kommunale vedtekter. Det er også innhentet regnskapsdata ved hjelp fra regnskapsrevisor.

Det er gjennomført intervjuer av tidligere kommunalsjef stab, tidligere rådmann, tidligere konstituert rådmann, tidligere leder i sakkyndig nemnd, gruppeintervju med sakkyndig nemnd, informasjonsmøte med eiendomsskattekontoret og telefonintervju med et tidligere nemndsmedlem. Det er også innhentet informasjon fra Verditakst AS og det er forsøkt å komme i kontakt med nå pensjonert konstituert kommunalsjef stab. I etterkant av alle intervjuer er det utarbeidet referat som intervjuobjektene har blitt oversendt til verifisering. Den delen av rapportens datagrunnlag som er hentet fra intervjuer, er kun hentet fra de verifiserte referatene.

8 Problemstilling 1

Hvordan er ansvar og oppgaver ved retaksering av eiendomsskatten ivaretatt, herunder om valg av takseringsfirma var i tråd med kommunestyrets vedtak og gjennomført i tråd med anskaffelsesregelverket?

8.1 Bakgrunnsinformasjon

Prosessen med omtaksering av eiendomsskatt i Eidskog kommune startet formelt den 24.11.2015 med vedtak i formannskapet og så i kommunestyre den 8.12.2015. Endelig vedtak hadde følgende formulering:

«1. I medhold av eiendomsskatteloven §8 A-3 andre ledd gjennomføres ny alminnelig taksering i kommunen i 2016. Nye takster skal gjelde fra skatteåret 2017.

2. For å gjennomføre takseringen innen fristen 1.mars 2017, må arbeidet igangsettes straks fra 1.1.2016. Arbeidet vil ha en anslått kostnadsramme på 1,5 mill.kr. Kostanden er lagt inn i rådmannens forslag til budsjett 2016.»

I sakvurderingen som var skrevet i forbindelse med formannskapsmøte den 10.3.2015 er det under overskriften økonomi skissert to mulige løsninger. Den første er hvis det er takstfirma som foretar alt av arbeid, så vil det beløpe seg på anslagsvis 2 500 000 eks mva. Hvis arbeidet organiseres innad i kommunen, er det anslått at kostnadene omtrent halveres til 1 200 000 eks mva. En tilleggseffekt av dette forslaget er at kunnskapen vil forbli i kommunen. Formannskapet valgte å utsette saken til høsten 2015 og tilleggsopplysninger ble innarbeidet til den versjonen som formannskapet og kommunestyre baserte sine vedtak på.

Blant de nye opplysninger som fremkommer nå er at tidsperspektivet med utskrivning av eiendomsskatt innen fristen 1.3.2017 kunne bli en utfordring. Det var også gjort noen endringer i kostnadsoverslaget. Under overskriften økonomi var det nå anslått en sluttsum på 3 403 125 kr. Dette var et anslag dersom takseringsarbeidet i sin helhet skulle settes ut til et eksternt takstfirma. Det blir trukket frem at arbeidet kan bli vesentlig rimeligere ved å administrere arbeidet fra kommunen. Det er trukket frem at eksakte kostnader er vanskelig å anslå, men erfaringer fra andre kommuner som kun har brukt takstfirma til det påkrevde tilsier at Eidskog kommune vil kunne gjennomføre en alminnelig omtaksering til kroner 1 500 000. Det anbefales en alminnelig taksering.

«Den alminnelig taksering tenkes da gjennomført på den mest mulige kostnadseffektive måten, ved å engasjere personer som kan besiktige boligene/tomtene. Takstfirma vi kun bli benyttet i de tilfellene det er påkrevd. Det er anslått en kostnadsramme på 1,5 mill.kr»²

Rådmannens innstilling til vedtak er likelydende som det vedtak som ble fattet.

² Saksutredning formannskapet 24.11.2015, arkivsak 15/497

8.2 Funn

Det vil først bli presentert hvordan ansvars og oppgavefordelingen i prosessen var. Deretter vil bli anskaffelsen av Verditakst AS og den videre oppfølgingen av kontrakten bli vurdert.

8.2.1 Sakkyndig nemnd og klagenemnd

I kommunestyrets vedtak den 29.6.2006 sak 062/06 innføring av eiendomsskatt, vedtok kommunen samtidig at de skulle ha en skattetakstnemnd, ett eiendomsskattekontor og det skulle utarbeides og etableres de nødvendige rutiner som er nødvendige med ordningen.³

Eidskog kommune utarbeidet i forbindelse med valg av medlemmer til eiendomsskattenemnda, eiendomsskattevedtekter. Vedtektene, «Eiendomsskattevedtekter for Eidskog kommune sakkyndig nemnd», legger føringer for hva som er myndigheten til nemnda og hvordan nemnda skal sammensettes. Vedtektene ble politisk behandlet og godkjent av kommunestyre den 21.6.2007 i sak 043/07. Vedtektene baserer seg på KSEs⁴ forslag til eiendomsskattevedtekter.

I de originale vedtektene står det blant annet at det er kommunestyre som velger leder og nestleder og nemndas valgperiode følger kommunevalgperioden. Det skal videre velges 3 medlemmer til den sakkyndige nemnda i tillegg til tre varamedlemmer. Klagenemnda for eiendomsskatt er også omfattet av vedtektene, de skal også ha 3 medlemmer og 3 varamedlemmer.

Ved valg av nye medlemmer for perioden 2015-2019, dvs inneværende periode, ble det vurdert som hensiktsmessig å øke antall faste medlemmer til 4 og kun ha 2 varamedlemmer, da det ble ansett å være for sårbart å bare ha 3 medlemmer. De nevnte endringer gjaldt for begge nemnder. Det ble da gjennomført valg etter nye retningslinjer. Vedtaket i kommunestyret tilkjennga ikke noe om at vedtektene samtidig burde endres. Det finnes nå derimot to versjoner og eiendomsskattevedtekter for Eidskog kommune. Det er den originale fra 2007 som blant annet fulgte med sakspapirene til kommunestyresaken om valg av ny nemnd den 8.12.2015. I tillegg finnes det en nyere utgave, som ikke er datert og som ikke har blitt politisk behandlet av kommunestyret. Den nye utgaven er mer omfattende og har i tillegg med seg endringen for nemndas sammensetning. Den versjonen av vedtektene er imidlertid ikke gyldig all den tid den ikke er politisk behandlet. Utfallet av dette blir at de originale vedtektene er de som er de gyldige, og nemndas sammensetting da er i strid med kommunens egne vedtekter.

Med utgangspunkt i de originale vedtektene er følgene ansvar og oppgaver tildelt sakkyndig nemnd i forbindelse med taksering:

- Leder av sakkyndig nemnd skal sammen med eiendomsskatt kontoret planlegge og lede arbeidet med takseringen.
- Før alminnelig taksering påbegynnes, drøfter den sakkyndige nemnd alminnelige retningslinjer for taksering.
- Den sakkyndige nemnda skal foreta prøvetaksering og kan vedta sjablonger til bruk i taksering.

³ Dette ble vedtatt under punkt 5.7. og 8.

⁴ KS sitt forum for eiendomsskatt

- Sakkyndige nemnda, er i samarbeid med eiendomsskatt kontoret ansvarlig for å gi besiktigelsesmennene informasjon og veiledning om praktiseringen av de alminnelige retningslinjene.
- Den sakkyndige nemnda fastsetter i møte tasen på bakgrunn av de forslag som er utarbeidet av besiktigelsesmenn.

Under vårt intervju med tidligere leder av den sakkyndige nemnda, Hauer, kom det frem at nemnda ikke hadde inngående kjennskaper til hva som sto nedfelt i vedtektene. I dette lå, at de ikke var klar over de vedtaksfestede oppgaver og myndighet som var tillagt nemnda.

8.2.2 Administrativ organisering

Etter kommunelovens § 23 er det administrasjonssjefen (rådmann) som er den øverste leder for kommunens administrasjon. Det betyr at det er rådmann som er øverste ansvarlig for prosessen med retaksering. Neste ledernivå under rådmann er kommunalsjefene. Eidskog kommune er organisert med fire kommunalsjefer, stab, samfunn, oppvekst og læring og helse og omsorg. De som er aktuelle for engasjering i selve retakseringsprosessen er kommunalsjefene for samfunn og stab.

Eidskog kommune har et eget eiendomsskattekontor. I forbindelse med omtakseringen, ble kontoret styrket (fra 50 % stilling) med opprettelsen av en midlertidig 50 % stilling for planlegging av gjennomføringen av den alminnelige omtakstsering. Eiendomsskattekontoret var opprinnelig organisatorisk plassert under kommunalsjef for samfunn. I prosessen med retakseringen ble kontoret flyttet til å være organisert under kommunalsjef stab.

I løpet av prosessen, fra starten i desember 2015 frem til dags dato, har det vært store administrative utskiftninger i Eidskog kommune. Helge Meyer var rådmannen i starten av arbeidet. Evy Anne Vestli Heggen, Kommunalsjef for Helse og Omsorg, ble konstituert som rådmann den 20.02.2017, uten at noen tok over hennes stilling som kommunalsjef. Hun fungerte som rådmann frem til Trond Stenhaug tok over som rådmann 04.09.2017. Malin Westby Skoglund var kommunalsjef for stab frem til ettersommeren 2016. Rådgiver Oddvar Høgberg ble da konstituert som ny kommunalsjef og fungerte i stillingen frem til han gikk av med pensjon 01.05.2017. Etterpå er det ikke gjort noen permanent ansettelse i denne stillingen. Samme situasjon er det for samfunn, der kommunalsjefen som var med i starten av prosessen, sluttet i mars 2017. I tillegg har kommunen i lengre perioder siden august 2016 vært uten økonomisjef.

Eiendomsskattekontoret har ifølge de kommunestyrevedtatte vedtektene følgende oppgaver i forbindelse med retaksering:

- Sørge for alt administrativt og kontormessig arbeid for den sakkyndige nemnd
- Utarbeide en liste over eiendommer som den sakkyndige nemnd inviteres til å vurdere.
- Forberede taksering ved å innhente tilgjengelig informasjon om den enkelte eiendom.
- Engasjere besiktigelsesmenn i samråd med sakkyndig nemnd.
- Innkalle til alle møter i sakkyndig nemnd.

8.2.3 Prosjektplanlegging

Det ble i forbindelse med prosessen utarbeidet en prosjektplan. Meyer ble fremlagt planen slik han erindrer den 11.4.2016. Før den tid var Skoglund blitt informert den 11.2.2016. I planen var det skissert opp hvordan organiseringen skulle se ut. Oppgavene var følgende:

- **Prosjektleder**, Arbeide for nemndene. Oppfølging av de som besiktiger eiendommene (besiktigelsesmenn/takstmenn). Trekke i samtlige tråder/koordinere arbeidet vedr. omtaksering.
- **Godkjente matrikkelfører**, Oppdatering av matrikkelen er helt sentralt i arbeidet med å få fastsatt nye takster av god kvalitet
- **Innkjøpsansvarlig**, Person som kan regler om offentlige anskaffelser, kjøp av takseringsfaglige tjenester må ut på anbud.
- **Teknisk sjef/ en fra byggesak**, Person som kan byggesak og oppmåling
- **Økonomirådgiver** (sjef)

Prosjektleder skulle ha følgende fullmakter:

- Kjøpe de nødvendige dataprogrammer
- Kjøpe annet utstyr
- Engasjere besiktigelsesmenn (konsulenter som skal komme med takst forslag)
- Engasjere personell til oppmåling og besiktigelse
- Andre kostnader relatert til prosjektet

Prosjektleder skulle ha den daglige oppfølging og kvalitetssikring av arbeidet. Det var eiendomsskatt kontoret som skulle være prosjektleder.

Det ble nedsatt en prosjektgruppe sammensatt av følgende:

- Prosjektleder Bente Hauge
- Teknisk sjef Steinar Grønnerud
- GIS ansvarlig Anne Rørholdt
- Kommunalsjef stab Malin Skoglund
- Konsulent Sissel Rinden
- Konsulent Britt Ingelsrud

Prosjektgruppen hadde sitt første møte den 11.4.2016 og hadde ca 10 -12 møter. Gruppen skulle yte støtte til prosjektet, blant annet i forholdt til koordinering av takseringsarbeid og innsamling og inntasting av data i kommunens eiendomssystemer. Dette var oppgaver som krevde spesialisert kompetanse innen kart, GAB etc. fra teknisk. Det opplevdes, fra både kommunalsjef stab og prosjektleder sin side, som tungt og ressurskrevende å få prosjektgruppen til å fungere. Det var lite samarbeidsvilje og satt av lite ressurser til å prioritere arbeidet. Mangel på konkrete føringer fra rådmann og interne konflikter gjorde arbeidet vanskelig og i hovedsak lite meningsfylt.

8.2.4 Anskaffelsen av Verditakst AS

Eidskog kommune brukte takstfirmaet Verditakst AS for å besiktige eiendommene i forbindelse med omtakseringsprosessen. Verditakst AS beskriver seg selv på sine hjemmesider som et «uavhengig takstfirma med spesialfelt næringseiendommer og eiendomsporteføljer. Selskapet tilbyr høy

kompetanse og servicegrad til konkurransedyktige betingelser.» Firmaet har også tidligere arbeidet med taksering i Eidskog, da firmaet også i 2007 var engasjert i forbindelse med det første takseringsarbeidet.

Det har i vårt arbeid vært vanskelig å få klarhet i når kontakten med Verditakst AS ble etablert. Rådmann på det aktuelle tidspunkt mener at det mest sannsynlig var kommunen som tok kontakt med firmaet. Verditakst AS selv skriver i en e-post at de har gjennom de siste årene hatt løpende dialog rundt omtakseringsprosessen.

Det er dokumentert at kommunen den 27.4.2016 hadde et møte med Verditakst AS. Ifølge Verditakst var formålet med møte å *«realitetsbehandle om EK kunne/ville engasjere VT for å gjennomføre retaksering av alle eiendommer i Eidskog kommune ifm eiendomsskatt. EK og VT var enige om at ønsket oppstart av befaring/taksering burde være medio mai 2016 for å kunne sikre en forsvarlig gjennomføring av dette relativt store oppdraget (ca 7.000 eiendommer skulle besiktiges og takseres)»*.

Det er også utarbeidet en Veiledende kunngjøring for anskaffelsen som er publisert på Doffin⁵. Det kommer ikke frem i kunngjøringen når den er publisert, men planlagt startdato for konkurransegjennomføring er satt til 28.4.2016. Oppstartdato for arbeidet er satt til 19.5.2016, med ferdigstillelse den 15.9.2016. I beskrivelsen av anskaffelsens art og omfang står følgende:

*«Eidskog kommune skal foreta retaksering av alle eiendommer i 2016, og nye takster skal virke fra og med skatteåret 2017. Kommunen har som intensjon og inngå kontrakt med firma, Verditakst AS for **taksering av næringsbygg, verker og bruk, elektroniske kommunikasjonsanlegg og energinett**. Antallet er ikke kjent, men det antas å være ca. 113 stk. industri, verksted, bruk og ca 126 stk. lagerhaller og forretning/kontor ca. 83 stk.»*

Det er her verdt å merke seg at kunngjøring kun gjelde oppdrag for taksering av en begrenset del av kommunens bygningsmasse. Det kom ingen innnevninger til den utlyste planlagte anskaffelsen og kommunen gikk således videre med firmaet Verditakst AS.

Det er videre laget en anskaffelsesprotokoll for anskaffelser mellom 100 000 og 500 000. I protokollen som ikke er datert, og som det heller ikke finnes en underskrevet versjon av, er anslått verdi satt til kr *«496. 000,- ????»*. Det blir i protokollen trukket frem følgende om anskaffelsen: *«Taksering av næringsbygg, verker og bruk, elektriske kommunikasjonsanlegg og energinett. Og det foreligger et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe ytelser til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser.»*

Det er særlig her verdt å merke seg følgende to forhold. For det første er det igjen snakk om en anskaffelse av taksering for en begrenset del av bygningsmassen. Videre trekkes det fram at tilbudet *«er usedvanlig fordelaktig som muliggjør anskaffelsen av en ytelse til under markedspris»*. Del to har kommunen, etter rådgiving fra Innkjøpskontoret AS⁶, brukt som grunnlag for anvendelse av § 2-1 b i forskrift om offentlige anskaffelser⁷ for å unngå å kjøre en full anbudsrunde. Kommunen søkte råd

⁵ Norsk nettbasert database for kunngjøringer av offentlige anskaffelser og anskaffelser.

⁶ Konsulentttjeneste for bistand med å gjennomføre offentlige anskaffelser

⁷ § 2-1 annet ledd bokstav b om "usedvanlig fordelaktig tilbud", kom til anvendelse i denne saken.

hos Innkjøpskontoret AS før det nevnte møte med Verditakst AS 27.4.2016. Tilbakemeldingen fra Innkjøpskontoret AS kom 14.4.2016. Verditakst AS må da før dette tidspunkt ha levert tilbud til kommunen.

Videre gang i anskaffelsen, som er dokumentert med e-post fra Verditakst AS den 09.05.2016, der selskapet informerer om sine timepriser/pristilbud. I e-posten kommer det frem at Verditakst AS, primært ønsker å ta på seg jobben med å besiktige alle eiendommer og alt arbeid med registrering i de forskjellige tekniske løsninger (oppdrag fra A-Å). Firmaet skriver «Verditakst AS ønsker ikke å påta seg et oppdrag hvor vi selv ikke kan innestå for det arbeid som leveres kommunen. Av den grunn forbeholder vi oss å foreta taksering/verdisetting med våre takstmenn. Å benytte et system hvor besiktigerene våre eller deres ikke ser verdien som fastsettes når man setter indre/ytre faktor er et system vi (dessverre) kjenner alt for godt (ref vår takstjobb i Eidskog kommune 10 år siden) og ikke vil foreta en repetisjon av»

Neste dokumenterte kontakt er den 18.05.2016, der Verditakst AS leverer et pristilbud. De tilbyr da to mulige løsninger, A og B.

- I alternativ A skal Verditakst AS utføre hele arbeidet⁸ med taksering av alle eiendommer i Eidskog kommune. Fastpris uavhengig av antall boliger er satt til kr 1.191.110 + mva.
- I alternativ B skal Verditakst foreta hele arbeidet med alle næringseiendommer og verk/bruk Eidskog. Fastpris uavhengige av antall eiendommer var satt til kr 1.065.100 + mva⁹

I kontrakten som ble underskrevet av begge parter den 08.06.2016 kommer det frem at det var alternativ A som ble valgt. Kontraktens verdi er satt til 1.191.100 + 25% mva, totalt kr 1.488.875 og gjelder retaksering av alle eiendommer, verker og bruk.

Under intervjuer har det kommet frem at det trolig var besluttet av kommunalsjef stab og rådmann at Verditakst AS skulle få i oppdrag å utføre hele besiktigelsesarbeidet. Det blir begrunnet med at administrasjonen verken hadde de nødvendige ressurser eller kompetanse til å foreta arbeidet med å legge inn informasjonen fra lokale besiktigere i de aktuelle IT-løsninger. Det ble ansett som eneste løsning for å kunne holde tidsfristen med ny utskriving innen 1.3.2017. Rådmann Meyer kan ikke huske å ha vært med på beslutningen om å utvide mandatet til Verditakst AS.

Parallelt med kontakten og til slutt tildelingen av hele oppdraget til Verditakst AS, arbeidet den sakkyndige nemnda med å skaffe til veie lokale besiktigere. De hadde valgt ut og informert fire personer om hva arbeidet gikk ut på. Disse fire fikk utstedt ID kort fra Eidskog kommune den 10.05.2016. Den sakkyndige nemnda var ikke klar over at Verditakst AS var tildelt oppgaven med å besiktige boliger og fritidseiendommer før den 30.05.2017.

Bestemmelsen er et unntak for normal prosedyre ved anskaffelser over kroner 500 000,-, herunder med innhenting av tilbud på anskaffelsen gjennom utlysning på Doffin.

⁸ Sitat fra tilbudet «Verditakst AS forstår all ruteplanlegging, befaring, kalibrering av takstverdier og taksering av alle eiendommer i Eidskog kommune».

⁹ Sitat fra tilbud «Verditakst AS forstår all ruteplanlegging, befaring, kalibrering av takstverdier og taksering av alle næringseiendommer og verk/bruk i Eidskog kommune»

8.2.5 Oppfølging av kontrakten

Oppfølgingen av kontrakten med Verditakst AS ble foretatt av Høgberg, som kommunalsjef på det overordnede nivå, og av Hauer som leder av den sakkyndige nemnda på det praktiske nivå.

I kontrakten mellom kommunen og Verditakst AS er det lagt inn tidsfrister for når oppdraget skulle vært ferdigstilt. Alle takstforslagene skulle vært levert 15.12.2016 og det var avtalt en delfrist for takster for næringseiendommer og verker og bruk, elektroniske kommunikasjonsanlegg og energinett den 15.9.16. Det var avtalt dagmulkt på kr 5000 for levering etter 15.12.2016. Som vedlegg til kontrakten ligger oppdragsbeskrivelsen. Denne beskriver i større detalj hva som forventes levert på til de enkelte eiendomstypene. Kortfattet er det følgende krav som gjelder og som er omfattet av oppdraget:

- Nødvendige forberedelser
- Retaksering av bolig, fritidsbolig, ubebygde tomter, næringsbygg, verk og bruk, elektroniske kommunikasjonsanlegg, energinett inklusiv eiendommer som kan fritas etter §7 i eiendomsskatteloven
- Alt foregår til en fast pris for totaloppdraget
- Uregistrerte og feilregistrerte bygg skal registreres eller korrigeres.
- Alle eiendommer skal besiktiges/befares iht. krav i eiendomsskatteloven.
- Det skal benyttes en lokal besiktiger til en avtalt timepris, minimum 175 (streket over og endret til 165) kroner per time, samt som skal godtgjøres for kostnader forbundet med takseringsarbeidet, eks bil, båt etc.
- Alle eiendommer skal fotograferes, min 2 bilder per eiendom
- Føring i kommunens programvare slik at vedtatte eiendomsopplysninger blir ferdig registrert i eiendomsskatteprogrammene og matrikkelen
- Fremdrift av prosjektet må være slik at kommunen er i stand til å skrive ut eiendomsskatt iht. nye takster fra og med skatteåret 2017, med frist 28.2.2017.

Kommunen har i tillegg utarbeidet en annen versjon av oppdragsbeskrivelsen. Denne versjonen av oppdragsbeskrivelsen inneholder noen små endringer i forhold til den som følger med kontrakten. Vi anser utgaven som følger med kontrakten som den som forplikter kommunen og selskapet.

Det som særlig skiller seg ut i oppdragsbeskrivelsen er for det første, at det skal benyttes en lokal besiktiger. Verditakst AS gjør kommunen oppmerksom på i en e-post den 21.6.2016, at den lokale besiktigeren skal melde seg ut av prosjektet. Det var for Verditakst AS, som de skriver *«For oss er dette helt uproblematisk og irreversibelt. Vi gjennomfører derfor befaringer og prosjektet som opprinnelig planlagt.»* Prosjektleder Hauge gir tilbakemelding til selskapet at dette ikke er greit, men det skjer etter hva vi har fått opplyst ikke noe mer rundt dette, og Verditakst AS fortsetter arbeidet uten bruk av lokal besiktiger.

For det andre dukker det opp en ny tidsfrist, 28.2.2017. Dette er den fristen som Verditakst AS senere har forholdt seg til.

Verditakst AS startet arbeidet med eiendomsbefaringene den 27.6.2016. Firmaet oppgir å ha jobbet effektivt gjennom hele juli for å benytte alle tilgjengelig tid for å forsøke å kompensere for en forsinket oppstart. Til tross for dette klarer ikke Verditakst AS å levere til de frister som er satt i

kontrakten. Verditakst AS oppgir til vi at dette var avklart og godkjent fra kommunen. De skriver i e-post at *«De beklager forsinkelsen og oppgir at skylden er delvis deres feil og delvis det faktum at kontrakten først ble underskrevet 8. juni, fire uker etter at de fikk muntlig bekreftelse på at de hadde fått oppdraget. Oppstart av arbeidet ble da ikke juni, men juli.»* De opplyser videre at det ble gitt beskjed til kommunen i desember 2016, at de ikke ville klare å levere 100 % av taksten innen avtalt tidsfrist. De tilbakemeldinger som Verditakst AS fikk fra kommunen var positive og gav uttrykk for at kommunen var fornøyd med det arbeidet som ble levert.

Den sakkyndige nemnda, der leder hadde jevnlig kontakt med Verditakst AS, hadde ikke tilgang på kommunens kontrakt med selskapet før sommeren 2017. Nemnda var således ikke klar over at det var avtalt leveringsfrister.

Vi har foretatt en gjennomgang av alle transaksjoner mellom kommunen og Verditakst AS i årene 2016 og 2017. Det er i alt 5 transaksjoner, alle fra kommunen og til Verditakst AS. Fakturaene viser at transaksjonene samstemmer med den løsning som ble foreslått av Verditakst AS, og godkjent av kommunen ved konstituert kommunalsjef Høgberg. Det er ikke innkrevd dagsmulkter fra kommunens side. Konstituert rådmann Heggen opplyste under intervju med oss at mulkt ikke ble krevd inn da fokus fra kommunen var å se fremover og ivareta klagebehandling.

8.3 Revisors vurderinger

8.3.1 Ansvar og oppgaver

Ansvar og oppgavefordeling var etter våre vurderinger i utgangspunktet klargjort. Administrativt følger det kommunens struktur, med rådmann som øverste ansvarlig og så kommunalsjefer. Utfordringene i dette tilfellet er det store frafallet på ledersiden. Per dags dato er det ledere i de tre administrative nøkkelstillingene (rådmann, kommunalsjef stab og kommunalsjef samfunn) besatt av andre personer enn dem som var i stillingene når omtakseringsprosessen startet. Det har det vært to rådmenn inne i bildet og to kommunalsjefer for stab. Denne voldsomme utskifting har slik vi ser det, ført til manglende administrativ styring og kontinuitet og til dels uklare oppgavefordelinger. I kombinasjon med bl.a. usikkerhet i skriftlig dokumentasjon og kommunikasjon har dette skapt store styringsmessige utfordringer av omtakseringsarbeidet.

Ansaret som er tillagt den sakkyndige nemnden og eiendomsskatt kontoret er godt beskrevet i kommunens vedtekter slik de er godkjent av kommunestyre. Problemer oppstår når vedtektene finnes i to versjoner, og kun den eldste som også er minst detaljert, er politisk behandlet av kommunestyret, og med det gyldig. Det har etter vår vurdering ikke manglet på anledninger for å få de politisk vedtatt. Etter kommunestyrets valg av sakkyndignemnd og klagenemnd i 2015, der de originale vedtektene er lagt ved som vedlegg til saksfremlegget, har kommunestyre behandlet ytterligere 3 valg av nye nemndsmedlemmer. Ikke ved behandling av noen av sakene, er korrigerte vedtektene lagt ved saksfremstillingen. Det er også kritikkverdig at vedtektene ikke er gjort godt kjent for nemndsmedlemmene.

8.3.2 Anskaffelsen og oppfølgingen

Anskaffelsen gjort hos Verditakst AS kan, etter våre vurderinger, deles inn i to deler. Den første delen omhandler anskaffelsen som skissert i anskaffelsesprotokollen, og som er lyst ut som en veiledende

kunngjøring på Doffin. Den andre delen omhandler den kontrakten som til slutt ble undertegnet. Det ble vedtatt vesentlige endringer i Lov om offentlige anskaffelser i 2016, og ny lov og forskrift ble gjort gjeldende fra 1.1.2017. Den aktuelle anskaffelse er gjort før denne tid, og skal da vurderes opp mot det regelverket som gjaldt tom 31.12.2016.

Del 1

Den første delen av anskaffelsen hadde opprinnelig en anslått innkjøpsverdi på rett under kroner 500 000.

Dette var frem til 3.12.2016 en terskelverdi i lov om offentlige anskaffelser, der det ble stilt strengere krav til anskaffelser over denne summen. En anskaffelse med verdi anslått til under kr 500 000, krevde likevel en konkurranse forut for anskaffelsen. Aktuelt lovverk er forskrift om offentlige anskaffelser (§3) og lov om offentlig anskaffelse (§5)¹⁰. De nevnte paragrafer inneholder de grunnleggende krav i anskaffelsesregelverket. Anskaffelsen skal blant annet være basert på konkurranse og det skal være laget en anskaffelsesprotokoll.

Administrasjonen innhentet som nevnt råd fra et konsulentfirma for å undersøke om de kunne gjennomføre anskaffelsen uten konkurranse. Verditakst AS kunne levere et godt tilbud til kommunen, da de allerede hadde kjennskap til kommunen etter det arbeid de leverte i 2007. Kommunen fikk råd om å bruke § 2-1 annet ledd bokstav b (om usedvanlige fordelaktig tilbud) i forskrift til offentlige anskaffelser.

Det foreligger liten praksis om forståelsen av bestemmelsen. Det er imidlertid lagt til grunn av både EU-domstolen og klagenemnda (KOFA) at reglene som gjør unntak for kunngjøringsplikten skal fortolkes *restriktivt*, og at det er oppdragsgiver som har bevisbyrden for at vilkårene er oppfylt, jf. EU-domstolens saker (C-157/06 premiss 23 og C-250107 premiss 34, og klagenemndas saker 2008/81 premiss (37) og 2009/178 premiss (41) med videre henvisninger).

Bestemmelsen i forskriften § 2-1 annet ledd bokstav b er en likelydende videreføring av den gamle forskrift 15. juni 2001 nr. 61 om offentlige anskaffelser § 11-2 første ledd bokstav c. I forarbeidene til forskriften, NOU 1997:21, er bestemmelsen kommentert slik: *"Det fremgår av vilkårene at det skal svært meget til for at bestemmelsen kommer til anvendelse. Anvendelse av bestemmelsen krever meget god kjennskap til hele det aktuelle markedet hvor ytelsen kan anskaffes."*

Vi vurderer at Eidskog kommune ikke har tilstrekkelig godtgjort at det forelå *"et usedvanlig fordelaktig tilbud"*, som gjorde det *"mulig å anskaffe ytelser til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser"*. Det foreligger ingen dokumentasjon fra kommunen i forbindelse med anskaffelsen fra Verditakst AS som tyder på at det var gjort en bevisst vurdering av markedet på det aktuelle området, herunder hva normalprisen på en taksering av eiendommer i kommunen ville ligge på. Anskaffelsen bærer preg av at kommunen kjente til Verditakst AS, ettersom de hadde gjort taksering ved etablering av eiendomsskatt i 2007, og derfor ble vurdert å være enklere å kontakte dette selskapet denne gangen også.

Etter vår vurdering hadde Eidskog kommune plikt til å kunngjøre kontrakten, og unnlatelse av dette er å anse som en ulovlig direkte anskaffelse, jf. loven § 7b første ledd.

¹⁰ Lov om offentlige anskaffelser av 1999 [OPPHEVET] og Forskrift om offentlige anskaffelser av 2006. [OPPHEVET]

Uten at det er nødvendig å ta endelig stilling til det, bemerker revisjonen det andre og **kumulative vilkåret**, for å benytte unntaksbestemmelsen i § 2-1 annet ledd bokstav b, nemlig at "*en anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling ikke lar seg gjennomføre i det tidsrommet tilbudet foreligger*". At Eidskog kommune hadde tidspress med tanke på å få retaksert alle eiendommene i kommunen før ny eiendomsskatt skulle innkreves i 2017, er ikke grunnlag for å omgå regelverket for offentlige anskaffelser.

Vi er i tillegg bare blitt fremvist en anskaffelsesprotokoll, som verken er datert eller underskrevet. Anslått verdi er også meget uklar. Med bakgrunn i kvaliteten på den protokollen vi er forelagt, vurderes den til ikke å være gyldig.

Del 2

Den inngåtte kontrakten med Verditakst AS opererer med helt andre summer og andre oppgaver enn det det opprinnelig var enighet om. Slik vi vurderer det, ble Verditakst AS kontaktet for å levere pristilbud på en begrenset del av oppdraget. Kommunen og selskapet endte som nevnt opp med en mye større kontrakt og en sum som langt overskrider terskelverdien på kroner 500.000. Andre og strengere krav til konkurranse trer da inn, og vi kan ikke se at kommunen har gjort noe for å følge disse kravene. Tildelingen av kontrakten til Verditakst AS er da etter vår vurdering helt klart en ulovlig direkte anskaffelse.

Kommunestyrets vedtak

Vi vurderer også anskaffelsen til å være i konflikt med kommunestyrets vedtak. Som nevnt tidligere i kapittelet var det i saksutredningen trukket frem at kommunen skulle gjøre mest mulig av arbeidet for å beholde kompetansen internt og kostnadene nede. Selv om det ikke kommer frem i det endelige vedtaket at eksternt takstfirma ikke skal benyttes i stor grad, vurderer vi at dette ligger innforstått i saksutredningen og også i som er satt som kostnadsramme for omtakeringsarbeidet. Når firmaet (Verditakst AS) ble tildelt en kontrakt på nesten 1,5 millioner, så er det ikke midler igjen i det opprinnelige vedtaket til å dekke øvrige kostnader.

Oppfølgingen av kontrakten

Kommunen har ikke fulgt opp de frister og de mulktmuligheter som ligger i kontakten. Kommunen har også gjort det vanskelig for seg selv med å ha motstridene frister i kontrakten og i oppdragsbeskrivelsen. På den måten har Verditakst AS til dels forholdt seg til de frister som er avtalt. Vi bemerker at kommunen kan ha gått glipp av betydelige summer ved ikke å sette sterkere krav til oppfølges av de kontraktsfestede frister.

Det vurderes også som kritikkverdig at oppdragsbeskrivelsen ikke blir fulgt opp med hensyn til Verditakst AS bruk av lokale besiktigere. Det settes spørsmålstegn ved realismen i å skulle få tak i og beholde lokale besiktigere når timelønna var satt til kroner 165 kroner i timen. Etter vår kunnskap var det avtalt en timespris på 200 kroner for de besiktigere som den sakkyndige nemnda hadde engasjert, dette med bakgrunn i fagarbeiderlønn.

9 Problemstilling 2

Er saksbehandling, inklusiv prosjektledelse og øvrige ressurser stilt til rådighet, knyttet til retakstfastsettelse og beregninger av eiendomsskatt tilfredsstillende?

9.1 Bakgrunnsinformasjon

Paragraf 8 A-3 (4) i eiendomsskatteloven¹¹ åpner for at kommunestyre kan utnevne en sakkyndig nemnd som skal sette taksten basert på forslag fra besiktigere. Dette er den ordningen som de fleste av kommunene med eiendomsskatt benytter seg av. Eidskog kommune vedtok i forbindelse med innføringen av eiendomsskatt at de skulle ha en sakkyndig nemnd.

Den sakkyndige nemnda skal være uavhengig fra både det politiske plan og det administrative plan. De kan ikke instrueres av andre om hvordan arbeidet skal utføres, det være seg av administrasjonens ledelse eller politisk ledelse. Nemndene kan ikke instrueres om hvordan enkelteierdommer eller eiendomskategorier skal takseres, og har selv ansvaret og myndigheten til å fastsette takseringsregler og rettingslinjer¹².

9.2 Funn

Det er den sakkyndige nemnda som skal vedta de nye takstene på bakgrunn av takst forslag som i dette tilfellet ble levert av Verditakst AS. I kapittel 8.3.5 oppfølging av kontrakten ble det tatt opp hvordan kommunens administrasjon i liten grad fulgte opp de krav og tidsfrister som var satt i kontrakten. Det vil da på denne problemstillingen i hovedsak bli fokusert på nemndas sammensetning og virke og hvilken støtte nemnda fikk av kommunen gjennom eiendomsskattekontoret.

9.2.1 Nemndas sammensetning og kompetanse og arbeid

Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt og klagenemnda ble valgt av kommunestyre den 8.12.2015. Det ble da valgt inn 4 medlemmer og 2 varamedlemmer til begge nemndene. Det ble tilbudt og tatt imot opplæring både fra eksterne i form av kursing på Elverum i eiendomsskatt og internt av eiendomsskattekontoret. Personene som var valgt til å sitte i den sakkyndige nemnda¹³ var valgt ut med bakgrunn i deres kompetanse både på eiendomsskatt, men også på kunnskap om Eidskog kommune. Nemnda var ikke satt sammen med tanke på den jobben de skulle gjøre med å vedta nye takster. Administrativ støtte skulle de motta fra eiendomsskattekontoret.

Det ble valgt inn 4 faste medlemmer og 2 varamedlemmer. I nemnda har imidlertid 5 medlemmer deltatt fast på møtene og det er fem nemndsmedlemmer som har underskrevet på hovedvedtaket om omtaksering. Vi har fått opplyst at bakgrunn for dette var at et av varamedlemmene ikke har

¹¹ Lov om eiendomsskatt til kommunene (eiendomsskattelova) av 1975

¹² KS, Myndighet og oppgavefordeling i eiendomsskattesaker

¹³ Heretter omtalt som nemnda, da klagenemnda ikke er i særlig stor grad relevant

vært klar over at han var valgt som vararepresentant. Vedkommende hadde på forhånd gitt beskjed om å få være fullverdig medlem, etter blandede erfaringer som varamedlem tilbake i nemnda ved 2007 prosessen. Det verserer ulike forklaringer på hvem som har gitt vedkommende tillatelse til å møte fast. Det som er dokumentert er at han i systemet Acos er oppsatt som varamedlem i perioden fra 8.2.2012 til 24.1.2017 og som medlem fra 25.1.2017. Medlemmet ble formelt valgt av kommunestyre den 19.9.2017.

Gangen i arbeidet

I løpet av 2016 begynte prosessen etter planen. Sett bort fra utfordringene rundt anskaffelsen av Verditakst AS, og den manglete inkluderingen og informeringen av nemnda i valg av leverandør, gikk prosessen etter planen. Nemnda utarbeidet sjablonger, foretok enkelte prøvetakseringer og hadde diskusjoner rundt takstsystemet. Det ble avholdt fellesmøter både med klagenemnda for å sikre felles forståelse av prosessen og god samhandling og møter med Verditakst AS. Slik nemnda ser det begynte utfordringene da prosjektleder Hauge ble sykmeldt. Hauge var sykmeldt i store perioder fra sommeren 2016 til mars 2017. I hennes fravær var det kommunalsjef Høgberg som formelt tok over ansvaret som prosjektleder, men det ble for nemnda usikkert hvem i administrasjonen de skulle forholde seg til. Prosjektgruppa som var nedfelt i starten av prosjektet hadde på dette tidspunkt sluttet å ha møter, da den som nevnt ikke fungerte etter hensikten. Retakseringsprosessen ble administrativt styrket ved at det ble koblet på tre fra administrasjonen, en som sekretær på møtene, en fra teknisk og en fra økonomiavdelingen.

Nemnda begynte høsten 2016 å stille spørsmål ved det arbeidet som ble utført. Takstforslagene fra Verditakst AS, var for nemnda til dels vanskelige å tolke om de var endelig ferdigstilte eller fremdeles under arbeid. Det ble opplevd som frustrerende å sitte på møter der det ble behandlet takser som man var usikre på om var ferdige. Et av medlemmene var spesielt bekymret for fremdriften og leverte en forespørsel om å kunne få en bindende fremdriftsplan. Dokumentet som ble levert fra daværende prosjektleder Høgberg, ble av medlemmet ikke ansett som dekkende. Det ble først i slutten av 2016 laget en plan for hva nemnda skulle behandle på de forskjellige møtene. I planen var det også inntatt hva Verditakst AS måtte levere/ferdigstille til de enkelte møtene.

Nemndsmøtet den 6.12.2016, resulterte i at to av nemndas medlemmer forlot møtet. Det verserer flere versjonen av hva som foregikk på møtet og om medlemmene gikk frivillig eller ble kastet. Revisor var ikke å tilstede og vil således ikke ta stilling til hvilken av versjonene som er riktige. De to personene som forlot møtet har så langt vi har brakt i erfaring ikke levert en skriftlig søknad om fritak fra vervet. Kommunestyret vedtok imidlertid den 15.12.2016 et suppleringsvalg av to nye faste medlemmer til nemnda. I valgkomiteens fremstilling og kommunestyrets vedtak, er det brukt en ufullstendig versjon¹⁴ av navnet til den ene som ble valgt inn. Dette er en feil som dukker opp i flere av de senere dokumenter, som møteprotokoller og utskrivningsvedtak. Vi har registrert minst 4 forskjellige versjoner av navn på medlemmet. De nye medlemmene i nemnda mottok informasjon i grove trekk på et nemndsmøte, om hva nemndas oppgaver gikk ut på. De nye medlemmene mener at de i liten grad fikk informasjon om takseringsprosessen, herunder regler og fremgangsmåte. Annen opplæring før store deler av kommunens eiendommer ble taksert i løpet av januar 2017 fikk de ikke.

¹⁴ Det er i vedtaket ikke påført det navnet som står i passet til personen.

Verditakst AS greide som tidligere nevnt ikke å levere takstforslagene i tide og nemnda fikk da store utfordringer med å rekke fristen 1.mars.2017. Spesielt takstene på næring verk og bruk, som etter kontrakten skulle vært levert 15.09.2016, kom veldig sent. Nemndas leder fikk da tillatelse til å bruke av sin arbeidstid til gjennomgang av takstforslag. Dette kom i tillegg til hans ordinære arbeidsoppgaver. Arbeidsmetoden ble nå, at leder gikk igjennom takst forslagene på de forskjellige geografiske områdene, og nemnda behandlet i fellesskap de takster det var knyttet usikkerhet til. Dette var arbeidsmåten som måtte benyttes for å rekke tidsfristen for utskrivelse. Det anslås at nemnda behandlet et sted mellom 100 og 150 takster for bolig- og fritidseiendommer og maks 15 for næring verk og bruk. Når det gjelder næring, verk og bruk er det uenighet internt i nemnda om hva som egentlig ble behandlet og hva som ble vedtatt. Det er også til dels uenighet om nemnda var satt under et utidig press fra administrasjonen for å bli ferdig med arbeidet. Et flertall av medlemmene mener at dette var tilfellet og således et brudd med nemndas uavhengighet.

Usikkerhet ble det også rundt utskrivningen av eiendomsskatt på næring verk og bruk. Det ble fra Verditakst AS sin side sendt ut den 09.02.2017. Det er en vanlig prosedyre at innehavende av denne typen eiendommer får tilgang på takster før ordinær utskrivning, slik at de gis mulighetene til å kontrollere om alt stemmer¹⁵. Kommunen anså dette som om taksten var endelig sendt ut, og at det ikke var mer å gjøre. Nemnda ba kommunalsjef stab om å sjekke ut hva som var skjedd og fikk beskjed om at eiendomsskatten nå var skrevet ut.

9.2.2 Administrativ støtte

Prosjektplanen la opp til en fremdrift med følgende hovedfaser:

1. Oppdatering/kvalitetssikring av Matrikkelen – ferdig innen 30.6.2016
2. Taksering av verk og bruk – innen 31.7.2016
3. Taksering av boliger innen 31.7.2016
4. Taksering av fritidsboliger innen 31.10.2016
5. Taksering av næringsbygg innen 31.12.2016
6. Etterbehandling (klagebehandling) ferdig innen 31.12.2017

Hovedfasene i prosjektplanen ble i svært liten grad fulgt/overholdt. Takstforslag ble ikke levert i tide og den administrative oppfølgingen ble dårligere etter at prosjektleder ble sykemeldt. Eidskog kommune hadde i det aktuelle tidsrom en stor utskiftning i administrasjonens ledere. Tidligere rådmann Meyer trakk i intervjuet med oss, frem at administrasjonen gjennom flere år hadde vært gjennom store og tunge omstillingsprosesser og at organisasjonen på mange felt ikke var tilfredsstillende dekket med ressurser for å ivareta oppgaver. Meyer informerte videre om at han gjennom prosessen hadde fulgt tjenestevei med to administrative ledd mellom han og saksbehandler. Han var dermed ikke involvert i det praktiske arbeid. Det ble ikke gitt spesielle føringer på at prosessen skulle prioriteres. Meyer oppgir i intervju med oss at hans nærmeste underordnede informerte ham om at prosessen gikk slik den skulle, og at avvik ikke ble meddelt ham. Konstituert rådmann Heggen som ble konstituert den 20.2.2017, dvs en uke før de nye skattesatsene ble sendt ut, legger også vekt på de store utskiftninger i administrasjonens toppledelse. Hun mener videre at eiendomsskattekontoret har vært viet stor fokus og oppmerksomhet gjennom hele perioden.

¹⁵ Dette er kompliserte bygg å takserer, da blant annet produksjonsutstyr også skal spille inn på takst.

Vi har fått tilgang til e-post fra tidlig april 2016, som har tatt opp at den administrative støtten til prosjektet ikke har fungert og at det mangler føringer fra ledelsen. E-postene er sendt tjenestevei til kommunalsjef med anbefaling om å videresende dette til rådmann. Vi har ikke fått oss forelagt dokumentasjon på om informasjonen ble videresendt til rådmann. Det ble derimot den 22.4.2016 avholdt møte med politisk ledelse, administrativ ledelse, nemndsleder og prosjektleder der de utfordringer som prosjektet til da hadde møtt på, ble tatt opp, og rådmann ga de nødvendige fullmakter til prosjektgruppa så den skulle kunne fungere som planlagt.

Konstituert kommunalsjef stab, Høgberg, tok over rollen som prosjektleder i Hauge sitt sykefravær. Høgberg er nå pensjonist og har ikke svart på vår forespørsel om uttalelse til undersøkelsen. Høgberg ledet eiendomsskatteprosessen i 2007 og var således en ansatt i kommunen som skulle kunne ha et faglig grunnlag for å drive igjennom en slik prosess. Høgberg var innom nemndsmøtene for å forhøre seg om hvordan det gikk. Han fungerte ikke som sekretær for nemnda, slik den opprinnelige prosjektlederen Hauge hadde gjort. Det ble i stedet satt inn en ansatt til å ta den oppgaven. Vedkommende hadde tidligere vært med i prosjektgruppa, og skulle således ha kjennskap til prosessen.

Møtereferater og utskrivingsvedtaket

I perioden der Hauge var sykemeldt, falt kvaliteten på møteprotokollene. Protokoller fra høsten 2016 og januar/februar 2017 inneholder lite informasjon om hva som ble behandlet på møtene. De er grovt sagt en oversikt over hvem som har deltatt på møtene og når møtene har funnet sted. Nemnda mener selv at de ikke hadde forutsetninger for å stille spørsmål med hvordan protokoller og referater skulle skrives. De skrev under på protokollene for at det skulle være dokumentert at de hadde deltatt på et møte, for så å kunne berettiget motta møtegodtgjørelse for utført arbeid. På tross av manglende forutsetninger, hevder et medlem av nemnda, gjentatte ganger å ha etterspurt om alt det formelle er på plass.

Vi er blitt gjort oppmerksom på at det i alle fall ved ett tilfelle er utarbeidet møteprotokoller hvor det er oppført feil referent. Det er i tillegg tilfeller det er opprettet to møteprotokoller fra det samme møte. Et konkret eksempel på rot og dårlig forvaltningsskikk er møteprotokollen til den sakkyndige nemndas møte den 31.10.2016. Protokollen ble i utgangspunktet ikke godkjent i det påfølgende nemndsmøte 6.12.2016. I vedtaket som er påført møteprotokollen står det derimot: «*Møteprotokoll fra møte 31.10.2016 godkjennes ihht til endringer av 02.01.2017*». Vi har under intervjuer med de aktuelle parter forhørt seg om hvem som hadde møte og hva som ble endret den 2.1.2017, men ingen kan erindre og ha deltatt i et møte på denne datoen.

Videre er det gjennomgående kluss i datoer på innkallinger til møter. Blant annet er en innkalling til sakkyndig nemnd for eiendomsskatt sitt møte den 31.10.2016 laget på Skotterud den 2.januar 2017. Det aktuelle møte var felles for begge nemnder og innkallingen til klagenemnda er datert 17.januar 2017. Innkalling til sakkyndig nemnds møte den 23.2.2016 er datert utarbeidet den 16.september 2016. De nevnte innkallinger ligger søkbare i kommunens arkiver, men er unntatt offentligheten.

Selve utskrivingsvedtaket som nemndas medlemmer har skrevet under på, er heller ikke uten formalfeil. For det første er overskriften på dokumentet feil datert, det står «*Eiendomsskatt Eidskog kommune 2107*». Det mangler videre konkret dato for når dokumentet er underskrevet. Dette kan skyldes at nemnda ikke underskrev dokumentet samme dag. Vi har fått opplyst at to av

medlemmene skrev under den 23.3.2017. Dokumentet skulle ha vært ferdig 1.3.2017. Det er som en følge feil av feil sammensetting i nemnda, 5 medlemmer som har skrevet under på vedtaket. Innholdet er i tillegg ikke mer enn en liste over hvem som eier hva i kommunen, takstgrunnlag og opplysninger om eiendomsskattetakstene mangler.

9.3 Revisors vurdering

Prosjektet hadde en offensiv start der målet var å rydde opp i de feil og mangler som hang igjen fra 2007 takseringen. En god prosjektplan ble laget og den sakkyndige nemnda mottok opplæring. Slik vi vurderer det har det ikke vært stilt tilstrekkelige ressurser til rådighet for å sikre en saksbehandling og prosjektledelse gjennom hele prosjektet. Tidligere rådmann Meyer har vært klar over at prosjektet hadde problemer i april 2016, med det administrative samarbeidet og at den nedsatte prosjektgruppa ikke virket, men konkrete føringer fra rådmann kom sent.

Sykdomsfraværene til opprinnelig prosjektleder, som var den i kommunen som hadde mest og best oppdatert kunnskap om eiendomsskatt, ble ikke i tilstrekkelig grad dekket opp. Prosjektet bar fra det tidspunkt preg av helt å mangle overordnet styring. Mangelfull kontraktsoppfølging og krav til Verditakst AS gjorde at tiden rant ut og det var da ikke lenger mulig med et godt og grundig takseringsarbeid. Informasjonsflyten mellom administrasjonen og nemnda fungerte heller ikke optimalt i denne perioden.

Vi vurderer det også som betenkelig at det er gjort et større antall formalfeil av kommunens administrasjon. Dette gjelder både ved nemndas sammensetning, valg av nye nemndsmedlem, utskrivningsvedtaket og føring av møteprotokoller.

Nemndas sammensetting har vært i strid med vedtektene hva angår antall medlemmer. Slik vi vurderer det har nemnda per dags dato egentlig 7 medlemmer, da de to som forlot møtet den 6.12.2016 formelt sett fremdeles er medlemmer. Mangelen på en skriftlig søknad bryter med Kommunelovens § 15 (uttreden, suspensjon) som sier at: «*Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet*». I kommentarer til paragrafen skriver Jan Fridthjof Bernt «*Fritak kan bare gis etter søknad fra vedkommende. Et fritak uten slik søknad er en suspensjon fra vervet, og kan bare skje i medhold av § 15 nr. 3*». § 15-3 sier at for å bli suspendert må det foreligge en siktelse eller reist tiltale for et straffbart forhold som nevnt i straffelovens §§151 til 154, 170 bokstav b, 171 til 174, 208, 353, kapittel 27 eller 30, og forholdet ifølge siktelsen eller tiltalen knytter seg til utøving av verv eller tjeneste for kommunen. Dette er ikke tilfelle i det nevnte tilfellet, og de to er da fremdeles medlemmer av nemnda.

10 Problemstilling 3

Er informasjon og klagebehandling ivaretatt på en tilfredsstillende måte, herunder om det er innhentet tilstrekkelig informasjon for taksering av de enkelte objektene og om eierne har fått god nok informasjon om grunnlaget for taksten på den enkelte eiendom?

10.1 Bakgrunnsinformasjon

I prosjektplanen er informasjon trukket frem som et kritisk element i gjennomføringen. Viktigheten av god informasjon internt og eksternt ble poengtert. God og forståelig informasjon ble sett på som viktig med tanke på å eventuelt kunne få færre klager, da eventuelle misforståelser eller mangel på kunnskap kunne elimineres. Av konkrete informasjonstiltak skulle følgene gjennomføres:

- Det opprettes et eget område på kommunens hjemmeside der all informasjon legges ut. All generell informasjon som sendes ut legges også på hjemmesida.
- Mai - kort generell informasjon om eiendomsskatteprosjektet på kommunens hjemmeside
- Mai - brev til eiere av verk og bruk om at kommunen har engasjert et takstfirma som vil foreta taksering
- Juni - brev til alle innbyggere og utenbygds eiere av boliger og fritidsboliger med opplysninger om matrikkeldata for boligen som eier bør kontrollere, og informasjon om at kommunen skal foreta en alminnelig omtaksering av samtlige boliger i kommunen.
- August - brev til eiere av næringseiendom om at kommunen har engasjert et takstfirma som vil foreta taksering
- Innen mars 2017 - skatteseddel sendes ut med informasjon om eiendomsskattens beregning og klagemuligheter. Dette skal også kunngjøres i media.

Det skulle videre vurderes å arrangere informasjonsmøter i løpet av eller ved avslutning av prosjektet.

Hva gjelder klagebehandling så har Eidskog kommune en egen rutine for behandling av klagesaker for eiendomsskatt. Rutinen ble opprettet den 16.2.2017 og sist endret 27.3.2017. Rutinen er et beskrivende 15 punkts dokument som stegvis skisserer ut hvordan en klage skal behandles. Det bemerkes at den ikke var på plass før i mars 2017.

10.2 Funn

Det vil under bli presentert funn i tilknytting til oppfølging av informasjonsdelen til prosjektplanen, forberedelse til klagebehandling og innhenting av informasjon om det enkelte objekt

10.2.1 Oppfølging av informasjonsdelen av prosjektplanen

Vi har blitt opplyst om at prosjektplanens informasjonstiltak i liten grad er blitt gjennomført. Hva gjelder kommunens hjemmeside så har de en egen side om eiendomsskatt. På den siden er det lagt ut noe informasjon, men ikke utfyllende og ikke all relevant informasjon, noe som var målsettingen. I

tillegg er det de ugyldige¹⁶ vedtektene som ligger der. Prosjektleder Hauge opplyser under intervju med revisor at hun fikk også beskjed om ikke å prioritere annet informasjonsarbeid enn ett fellesskriv til alle innbyggere. Det vil si at det trolig ikke er sendt ut brev til alle innbyggere og utenbygds eiere av boliger og fritidsboliger med opplysninger om matrikkeldata for boligen som eier bør kontrollere. Oppgaven med å kontrollere at boligene var i samsvar med kommunens opplysninger skulle Verditakst AS utføre.

Når det gjelder informasjonsmøte med næringslivet, så ville kommunalsjef Høgberg gjøre dette. Det finnes ikke dokumentasjon i kommunen på om det faktisk ble gjennomført. Det ble derimot avholdt informasjonsmøte med bondelaget den 28.4.2016 og den 26.5.2016.

Av annen informasjon så ble det den 07.07.2016 sendt ut brev til alle innbyggere om at det ville gjennomføres en omtaksering. Brevet gir en god informasjon om bakgrunnen til og gjennomføringen av den planlagte omtakseringen.

10.2.2 Rutiner for klagebehandling

Ved en omtaksering av eiendomsskatt er det normalt at omtrent 10 % av de skattepliktige klager på taksten. Klageadgang er dermed et viktig redskap for å sikre at takstene til slutt blir riktige. For Eidskog kommune så kom det etter omtakseringen et langt høyere antall klager enn det som er normalt. Når klagefristen gikk ut var det kommet inn ca 550 klager som til sammen gjaldt taksten på omtrent 770 objekter. Dette tilsvarer rundt 16 % av alle eiendommer. Klagefristen var utvidet til å gjelde frem til 20.4.2017. Forlengelsen skyldes en endring i promillesatsen som kommunen foretok etter at skatten var utskrevet. I forbindelse med forlenget tidsfrist og nye promillesatser ble det sendt ut et kort informasjonsbrev til innbyggerne.

Det ble ikke foretatt noen forberedelser for å møte de klagene som administrasjonen burde ha forventet ville komme. Ansvarer med å ta imot klagene og å skrive foreløpige svar var tildelt en sekretær. Svarende ble sendt ut i prosjektleders Huges navn. Hun kom tilbake fra sykemelding den 1.3 og forsøker da å få en oversikt over hva som er gjort av klagebehandling. Det var da ikke sent ut foreløpige svar til alle som hadde klaget, noe som da hastet med tanke på å opprettholde forvaltningslovens krav til tidsfrister. Konstituert rådmann Heggen opplyser at hun fikk klare føringer fra formannskapet på å få i gang klagebehandlingen og ble instruert om å styrke bemanningen av eiendomsskattekontoret. En ny saksbehandler ble da tilført eiendomsskattekontoret. Dette skjedde med virkning fra 01.05.2017.

Det ble utarbeidet et notat til formannskapet til deres møte den 25.4.2017 der mulig plan for klagebehandling ble skissert. Det ble anslått at det ville ta langt tid å behandle alle klagene, eksemplifisert med ander kommuner som hadde gjennomført omtaksering i 2015 og fremdeles behandlet klager. Klagebehandling ble for Eidskog ble anslått å kunne ferdigstilles tidligst på slutten av 2018. Det ble i det samme notat informert om problemer med den utførte saksbehandlingen i takseringsprosessen og en del manglede formaliteter som måtte på plass før klagebehandlingen kunne påbegynnes. Det siste var det nemndene som hadde bestemt. Videre klagebehandling ble da satt på vent til formalitetene var på plass og til de to aktuelle gjennomgangene (KS advokaten og revisjonens) var ferdigstilt og behandlet.

¹⁶ Ugyldige i og med at de ikke har blitt politisk behandlet.

Det ble den 22. 09.2017 sendt ut brev til de innbyggerne som hadde klaget på taksten, med informasjon om at klagebehandlingen er forsinket, videre gang i behandlingen og en anslått tidsplan for når alle klagene kan påregnes å være ferdig behandlet.

10.2.3 Innhenting av informasjon om det enkelte objekt og takstbakgrunn

Det er som tidligere behandlet Verditakst AS som sto for befaringen av den enkelte eiendom og leverte takstforslag som dens sakkyndige nemnda senere baserte sine vedtak på.

Etter oppdragsbeskrivelsen skulle alle eiendommer fotograferes, med minimum to bilder per eiendom. Etter hva vi er kjent med, er dette ikke alltid blitt gjort. Nemnda har opplyst til oss at bildene i tillegg ofte var av dårlig kvalitet og det var forespeilet for nemnda at bildene skulle legges direkte inn i IT-systemet forløpene under besiktigelsene. Dette ble ikke fulgt opp. Vi har sett eksempler på bilder som er uklare, det er vanskelig å se hvor bygget er, og i et tilfelle har vi sett at samme bilde er brukt på to eiendommer. Vi har ikke gått igjennom alle bildene, så de fleste kan være gode, men det finnes de som ikke har den riktige kvaliteten. Verditakst AS skriver i e-post til oss at regelen for dem er at *«vi alltid tar minimum 2 bilder av hvert bygg»*. De opplyser at det er tatt nærmere 30 000 bilder i Eidskog som nå er gjort tilgjengelig til kommunen. Angående uklare bilder svarer de *«Da vegetasjon rundt byggene er av varierende karakter vil naturlig nok noen bilder ha vegetasjon foran bygget»*.

Når det gjelder kvaliteten på de leverte takstforslag anses de av nemndas leder i takseringsperioden som stort sett av god kvaliteten og på tilfredsstillende nivå.¹⁷ Det nemnda ikke er fornøyd med, er som nevnt uklarheten i om takstene var endelig ferdigstilt eller ikke. Det ble ikke foretatt noen kvalitetssikring på arbeidet som Verditakst AS leverte. De sier selv i e-post til oss at de er fornøyd med det arbeid som er levert til Eidskog kommune.

I tilknytning til informasjon direkte tilknyttet den enkelte eiendom er dokumentet *«Eiendomsskatt - rammer og rettingslinjer i Eidskog kommune»* relevant å trekke frem. Det ligger per dags dato en versjon av dokumentet offentlig tilgjengelig på hjemmesidene til Eidskog kommune. På dokumentet står det at det er revidert for skatteåret 2017. Det er den sakkyndige nemnda som etter kommunens vedtekter¹⁸ skal utarbeide alminnelige retningslinjer og ved behov sjablonger. I prosessen med omtakseringen har også klagenemnda deltatt i forarbeidet med nye takseringsretningslinjer, dette for å sikre enighet i begge nemnder i forholdt til retningslinjer. Den sakkyndige nemnda er ikke ferdig med å utarbeide rammer og retningslinjer enda, men det er nå under utarbeidelse og vil bli vedtatt i løpet av høsten 2017. Versjonen som er tilgjengelig på Eidskog kommunes hjemmesider er da ikke gyldig.

10.3 Revisors vurdering

Slik vi vurder det, var det laget gode planer i forkant av oppstart av prosessen for hvordan det skulle informeres. Problemet var at i informasjonsarbeidet, som i andre deler av prosessen, ble ikke de gode planene ble fulgt opp. Det ble informert til kommunens innbyggere om at arbeidet med omtaksering ville starte. Det ble også informert til innbyggerne om nye klagefrister og endrede

¹⁷ Vedkommende har 17 års erfaring som takstmann

¹⁸ §3-2

promillesatser. Utover dette er det ikke mye informasjon som er kommet ut og noe av det som er tilgjengelig er ikke gyldig.

Med hensyn til klagebehandlingen så er det merkverdig at kommunen ikke tok enkle grep, i forkant av utskriving, for å lette på det klagetrykket de måtte forvente ville komme. Per dags dato er klagebehandling ikke igangsatt for fullt. Det vil bli en omfattende og arbeidskrevende jobb for kommunen, å følge alle klagene opp og få avgjort alle på en riktig måte.

Med hensyn til om det er riktig takstgrunnlag, så har vi ikke forutsetninger til å vurdere om det leverte materialet fra Verditakst AS, er av god nok kvalitet. Det som er sikkert, er at enkelte bilder ikke har den ønskede kvaliteten og at det er store variasjoner i takstgrunnlagene. Det store klageomfanget kan være en indikasjon på at det ikke er innhentet tilstrekkelig informasjon om det enkelte objekt. Samtidig har det vært et til dels stort medietrykk på denne prosessen og på at takstene har økt, så dette kan føre med seg økt bevissthet i befolkningen om at takstene kan påklages.

Det at rammer og retningslinjer ikke er ferdigstilt, er ikke tilfredsstillende. Et slikt dokument kunne belyst hvilke vurderinger som ligger til grunn for fastsettelsen av ny takst. Dette burde vært informasjon som var ferdigstilt og klar samtidig som eiendomsskatten ble utskrevet.

11 Problemstilling 4

Ble det underveis vurdert å utsette iverksettingen av retakseringsprosjektet på grunn av utfordringene som oppsto underveis?

11.1 Bakgrunnsinformasjon

Prosesen med retaksering kunne, etter hva vi har fått rede på, vært stoppet helt frem til 1.3.2017. Det ville ha vært mulig å kjøre et år til på de eksisterende takstene.

11.2 Funn

Det er hevdet fra flere hold at det er blitt gitt signaler på at prosessen burde ha vært stoppet. Hvorvidt dette har blitt konkret vurdert fra ledelsen er mer usikkert.

Nemnda oppgav i intervju med revisjonen at de hadde gitt beskjed til kommunalsjef Høgberg, om at de ønsket at prosessen ble utsatt, slik at de fikk bedre tid til en grundigere behandling. Forholdet er ikke omtalt i nemndas protokoller.

Vi har i vårt arbeid også blitt informert om at det på et nemndsmøter ble stilt et konkret spørsmål til ledelsen om det var mulig utsette prosessen. Svaret vedkommende fikk, var at dette ikke var mulig. Det ble videre opplyst fra faglig hold at det fremdeles var en mulighet å kjøre på gamle takster ett år til.

Konstituert rådmann Heggen opplyste at det i hennes tid som rådmann ble diskutert om det var mulig å utsette retakseringen, noe som det da ikke lenger var rom for, ettersom skatten da var skrevet ut.

11.3 Revisors vurdering

Det er flere indikasjoner på at det er forsøkt å varsle om at prosessen burde ha vært utsatt. Det er imidlertid ikke skriftliggjort i protokoller, møtereferater eller i e-poster som vi har fått oss forelagt. Rådmannen under den største delen av retakseringsprosessen, Meyer, husker ikke om det noen gang konkret ble vurdert å stoppe eller utsette prosessen. Meyer åpner likevel for at det kan ha blitt kommentert.

12 Konklusjon

Retakseringen i Eidskog kommune skulle sikre at kommunen, i den neste 10 års perioden, opererte med riktige takster som grunnlag for fremtidig utskrivelse av eiendomsskatt. Kommunen hadde dårlige erfaringer fra den første takseringsrunden i 2007 og gikk offensivt til verks denne gangen. Prosjektet begynte bra, en grundig prosjektplan ble laget og opplæring av nemndene gjennomført.

Den videre fremdriften står imidlertid ikke i stil til oppstarten og prosessen hadde flere problemer. Resultatet er at det nok en gang er blitt omfattende usikkerhet rundt en takseringsprosess i Eidskog kommune.

Vi trekker frem følgende aspekter som etter vår vurdering er sentrale i hvorfor dette ikke forløp slik det skulle:

- **Meget dårlig administrativ styring og organisering av omtakseringsarbeidet**
- **Manglende kontraktsoppfølgelse av eksternt firma**

Dette er to aspekter som på mange måter henger sammen. Eidskog kommune har i den aktuelle periode hatt en meget stor utskiftning og til dels manglende erstatning i den administrative ledelsen. Når kommunalsjefer har sluttet har det ikke blitt hentet inn nye ressurser, men stokket om internt, noe som har ført til en økt arbeidsbelastning på færre personer. Dette har medført manglende kapasitet til å følge opp prosessen på en tilfredsstillende måte. Når prosjektleder i tillegg blir sykemeldt og er fraværende i store perioder, er ikke den formelle kunnskapen og muligheten til å dedikere nok tid til prosjektet til stede. Vedkommende som fungerte som prosjektleder innehadde allerede stillingen som kommunalsjef stab. Uten en dedikert prosjektleder som kunne ha hovedfokus på retakseringen medfører det at prosessen mister fremdrift og tidsfrister ikke lar seg overholde.

Manglende fremdrift resulterer i en konflikt som ender med at to nemndsmedlemmer med bred erfaring trekkes seg/blir erstattet i desember 2016, og nye medlemmer må på plass på kort varsel i en svært kritisk fase. Den nemnda som da vedtar hovedtyngden av takstene er da sammensatt av noe som tilsammen utgjør 50 % nye medlemmer (dette er formelt sett 50 %, i realiteten hadde nemnda 5 medlemmer, noe som var i strid med vedtektene). Det er ingen grunn til å tro at ikke nemnda gjorde så godt de kunne, men nemndas samlede kompetanse var svekket siden det ikke var stor nok kontinuitet i forhold til hele omtakseringsprosessen.

Administrasjonen fungerte heller ikke slik den burde. I prosjektleders sykefravær ble dette forsøkt løst med bruk av andre interne ressurser, uten at disse i nødvendig grad ble frigjort fra sine faste arbeidsoppgaver. I tillegg var ikke samarbeidsklimaet mellom de forskjellige deler av kommunens administrasjon slik at det bidro til nødvendig fremdrift i omtakseringsarbeidet.

Den dårlige administrative styringen gjør seg også gjeldene i den mangelfulle oppfølgingen av kontrakten som var inngått med Verditakst AS. Det burde på et langt tidligere tidspunkt vært stilt strengere krav til leveringen, selv om kommunen har gjort det vanskelig for seg selv, ved å ha forskjellige frister i kontrakt og oppdragsbeskrivelse. Sent leverte takstforslag førte til sen behandling i nemnda, som igjen resulterte i mindre grundig saksbehandling. Den manglende bruken av minst en lokal besikter, som det eksterne firma skulle ha benyttet i arbeidet ifølge oppdragsbeskrivelsen, er både i strid med kommunestyrets vedtak om lokal forankring i omtakseringsarbeidet, og med oppdragsbeskrivelsen.

Videre er Eidskog kommunes kjøp av takseringsoppgaver fra firmaet Verditakst AS et brudd på lov om offentlige anskaffelser. Utvidelsen av arbeidet til også å omfatte boliger og fritidseiendommer er å anse som en direkte ulovlig anskaffelse.

Det har i flere deler av omtakseringsprosessen vært mange brudd på det som anses som god forvaltningsskikk. Her nevner vi gjentatte brudd på egne vedtekter, manglende og intetsigende innhold i møteprotokoller samt feildatering av møteprotokoller mm. Denne typen feil kan etter vår vurdering, bidra til å svekke omdømme til kommunen og innbyggernes tiltro til de beslutninger som tas.

13 Rådmannens høringsuttalelse

Rådmannen må innledningsvis bemerke en viss utfordring med tanke på bakgrunnskunnskap og historikk, hensyntatt å hatt rollen som rådmann i kun 1 måned. Det er likevel viktig og riktig å knytte noen kommentarer til rapportens innhold. Dette fordi den gir konkret grunnlag for læring og forbedring.

Rapporten tar for seg fire problemstillinger som belyser utvalgte forhold knyttet til prosessen med retaksering av eiendommer i Eidskog kommune. Dette er fire meget sentrale og viktige problemstillinger. Rapporten er også et godt supplement til det notat Eidskog kommune selv tok initiativ til å få utarbeidet fra KS Advokatene i april 2017. Her erkjente Eidskog kommune i en tidlig fase av klagebehandlingen i retakseringsprosessen at det var behov for å innhente råd og kunnskap om veien videre i arbeidet.

Notatet fra KS Advokatene ble mottatt tidlig august 2017. Funnene til Hedmark Revisjon IKS samsvarer også godt med de tema som overlapper innholdet i notatet fra KS Advokatene.

Rapporten fra Hedmark Revisjon IKS er tydelig i sitt innhold. Funnene er konkrete. Rapporten avdekker en rekke svakheter i kommunens håndtering av retakseringsprosessen. Noe er personrelatert og noe er systemrelatert. Rådmannen sier seg i hovedsak enig i hovedkonklusjonene.

Det sentrale for rådmannen er uansett ikke å fokusere på enkeltpersoner og «skyld», men å rette blikket på læring og systemforbedring. I dette tilfellet er læringsverdien meget høy.

Rådmannen vil samtidig benytte anledningen til å gi honnør for at det – til tross for tidvis meget utfordrende arbeidsforhold og rammebetingelser under prosessen – er gjort et ærlig forsøk hos de mange involverte, på å sikre gjennomføringen av retakseringen i tråd med vedtak på en best mulig måte. Intensjonene var de beste, men forutsetningene for å lykkes var dessverre bare delvis til stede.

Konklusjonene skal ikke gjentas, da disse er godt beskrevet og redegjort for, både i foreliggende rapport og KS-notatet. Det viktige er at kommunen tar lærdom av denne prosessen.

Rådmannen har allerede - under pågående omstilling/reorganisering av administrasjonen/rådhuset - tydeliggjort tiltak som skal bidra til å redusere risiko og sårbarhet for fremtiden, som

- etablering av større kompetansemiljø,
- tydeligere tverrfaglig samarbeid,
- klarere beslutningstaking,
- ryddigere lederlinjer,
- profesjonalisering og økt kvalitet i saksbehandling og vedtak,
- økt kunnskap om lovverk, samt
- forbedret forvaltningspraksis/-forståelse

Dette er områder som både på generelt og mer konkret grunnlag skal gis økt fokus ifm ny administrativ organisering.

Samtidig er det viktig å ikke generalisere. Det er å understreke at dette er funn som skal relateres og adresseres til konklusjoner i retakseringsprosessen. Rapporten er *ikke* et uttrykk for hvorledes forvaltningen i Eidskog kommune på generelt grunnlag fremstår.

Det jobbes hver dag grundig, solid og godt til det beste for Eidskogsamfunnet og våre innbyggere, brukere og mange interessenter.

Men, i denne prosessen var det beklageligvis mye som ikke gikk korrekt for seg. Det skal kommunen forholde seg ydmyk til, og ta lærdom av.

14 Referanser

Forsidebilde hentet fra: *Image courtesy of scottchan at FreeDigitalPhotos.net*

Forskrift om offentlige anskaffelser. [OPPHEVET] av 2006

Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) av 1999 (opphevet)

Lov om eiendomsskatt til kommunane (eiendomsskattelova) av 1975

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) av 1992

Veileder fra KS, «Myndighet og oppgavefordeling i eiendomsskattesaker»

Sak nr.	Sak
63/2017	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2017.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Oppdragsavtalen (jf. sak 7/17) har informasjon om ressursbruken på de ulike oppdragene i Eidskog kommune, denne er relatert til budsjettet for 2017. Oppdragsavtalen inneholder bl.a. en oversikt over tidsbruken til regnskapsrevisjon og **revisjonsstrategien** er en orientering om hva som regnskapsrevisjonen inneholder, dvs. hvilke planer som Hedmark Revisjon IKS har for revidering av **kommuneregnskapet** i 2017. Revisjonen skal i sitt arbeid følge ulike revisjonsstandarder, og følgende er sagt i revisjonsstandarden (ISA 300) om planlegging:

Planlegging av en revisjon innebærer utarbeidelse av den overordnede revisjonsstrategien for oppdraget samt utarbeidelse av en revisjonsplan. Dekkende planlegging er til nytte for regnskapsrevisjonen på flere måter, og bidrar blant annet til å: (Jf. punkt A1–A3)

- Hjelpe revisor med at det i tilstrekkelig grad fokuseres på viktige deler av revisjonen.
- Hjelpe revisor med å identifisere og løse eventuelle problemer i rett tid.
- Hjelpe revisor med å organisere og styre revisjonsoppdraget slik at det kan utføres på en mål- og kostnadseffektiv måte.
- Bidra til å velge medarbeidere til revisjonsoppdraget som har kapabiliteter og kompetanse som er formålstjenlig til å kunne håndtere forventede risikoer, og til å fordele arbeidsoppgaver på en egnet måte.
- Gjøre det lettere å styre og følge opp medarbeiderne på oppdraget, og å gjennomgå arbeidet deres.
- Bidra til å koordinere arbeid utført av andre revisorer eller eksperter, der dette er relevant.

Disse planene for 2017 legges først fram nå, fordi revisjonsåret avviker fra regnskapsåret, ved at revisjonsåret går fra 1.5 til 30.4 (revisjonsåret 2017 går fra 1.5.2017-30.4.2018). Rapportering i forhold til revisjonsstrategien legges fram når kommuneregnskapet blir behandlet, i april/mai hvert år, men det blir også en interimrapportering underveis. Denne legges fram i neste møte.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen om revisjonsstrategien for Eidskog kommune for revisjonsåret 2017 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
64/2017	Bestilt selskapskontroll i Eskoleia AS.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte i møtet 23.3.17, sak 23/17 en selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i Eskoleia AS med følgende problemstillinger:

- **I hvilken grad er det etablert gode systemer for å sikre riktig bemanning og kompetanse i Eskoleia AS?** som skal besvares gjennom følgende problemstillinger:
 1. **Har de ansatte i Eskoleia AS tilstrekkelig kompetanse til å veilede og lede de som trenger arbeidstrening?**
 2. **Hvordan har Eskoleia AS organisert sin virksomhet og har selskapet tilstrekkelig bemanning?**
 3. **I hvilken grad har ledelsen fokusert på etikk og holdningsskapende arbeid og hvilke tiltak er iverksatt for å følge opp slikt arbeid?**

Eidskog og Kongsvinger eier hver 50 % i selskapet og begge har bestilt en selskapskontroll i Eskoleia AS, med utgangspunkt i en timefordeling på 125 timer på hver kommune. Sekretariatet la fram forslag på like problemstillinger i begge kontrollutvalgene, men kontrollutvalget i Kongsvinger ønsket noe i tillegg til de problemstillingene som er nevnt ovenfor, og dette er:

4. **Hvordan er samarbeidet med NAV? Hvordan kommer brukerne ut av det, i samarbeidet med NAV?**
5. **Har Eskoleia oppdrag i forhold til integrering av flyktninger**

Det er selvsagt en fordel om begge kontrollutvalgene har de samme problemstillingene i gjennomgangen. Kontrollutvalget i Eidskog kan selvsagt si at de ikke ønsker svar på de to siste problemstillingene, og det vil da si at det legges fram litt forskjellige rapporter.

Det er ikke satt av mer tid i Kongsvinger enn i Eidskog, men det vil jo være naturlig at det er behov for å øke ressursene noe. På spørsmål til Birkelid svarer han at det må påregnes noen flere timer til denne utvidelsen, antatt 30-50 timer, dvs. fra 15-25 timer mer pr. kommune. Det er selvsagt enklere og mer effektivt for revisjonen om det blir like rapporter.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget viser til bestilling av selskapskontroll i Eskoleia AS og slutter seg til at Eidskog også blir med på problemstilling 4 og 5, slik at det blir like bestillinger i Kongsvinger og Eidskog.
2. Prosjektet økes med maks 25 timer pr. kommune.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
65/2017	Eventuelt.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak
66/2017	Evaluering av kontrollutvalgets møte.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget tar en kort evaluering av dagens møte. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres annerledes?

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift